

saM revista

SERVEI D'ASSISTÈNCIA MUNICIPAL

número 17

Àmbits

JURÍDIC

GERÈNCIA

ECONÒMIC

Col·laboracions

TURISME

ECONÒMIC

tarragona

Lliurament dels III PREMIS

SOLIDARIA

Els arxius municipals
i les Diputacions

La responsabilitat de l'ajuntament
per tolerar obres il·legals prescriu
un any després de prescriure la
infracció urbanística

La gestió del personal
per competències

Incidència en l'administració local
de la Llei de pressupostos
i d'acompanyament de l'Estat
i la Generalitat de Catalunya
per a l'any 2003

Comptabilitat local i comptabilitat
de l'estat: principals diferències
(2a part)

Comentaris a la reforma
de la Llei d'hisendes locals

L'ordenació de l'activitat turística
al municipi: l'experiència
de Montblanc,
un cas de marcada transversalitat

Rendició de comptes de la societat
mercantil de capital íntegre d'una
entitat local

DIPUTACIÓ DE
TARRAGONA

FEBRER, 2003

Sumari

Presentació	3
SAMcalendari	4
Breus	6

Àmbits

Els arxius municipals i les Diputacions	10
--	-----------

JURÍDIC

La responsabilitat de l'ajuntament per tolerar obres il·legals prescriu un any després de prescriure la infracció urbanística	12
--	-----------

GERÈNCIA

La gestió de personal per competències	14
---	-----------

ECONÒMIC

Incidència en l'administració local de la Llei de pressupostos i d'acompanyament de l'Estat i la Generalitat de Catalunya per a l'any 2003	17
--	-----------

Comptabilitat local i comptabilitat de l'estat: principals diferències (2a part)	20
--	-----------

Comentaris a la reforma de la Llei d'hisendes locals	22
---	-----------

Col·laboracions

TURISME

L'ordenació de l'activitat turística al municipi: l'experiència de Montblanc, un cas de marcada transversabilitat	28
--	-----------

ECONÒMIC

Rendició de comptes de la societat mercantil de capital íntegre d'una entitat local	32
---	-----------

CRÈDITS

EDITA: DIPUTACIÓ DE TARRAGONA
Servei d'Assistència Municipal (SAM)
DIRECCIÓ TÈCNICA: Francesc Cid
REALITZACIÓ I COORDINACIÓ: Montserrat Martínez
TÈCNIC EDITORIAL: J. Carlos Martínez
FOTOGRAFIA: Arxiu.
CORRECCIÓ: Àngels Grau
IMPRESSIÓ: Ind. Gràf. G. Gibert, SA
DIPÒSIT LEGAL: T-273-1999

Servei d'Assistència Municipal
Passeig de Sant Antoni, 100
43003 Tarragona
Tel. 977 29 66 50
Fax 977 29 66 49
E-mail: sam@altanet.org
Web: www.sam.altanet.org

La Diputació de Tarragona
no comparteix necessàriament
les opinions dels col·laboradors
de la SAMrevista.

Aquesta revista fa servir paper reciclat

Presentació

L'INICI DE L'EXERCICI 2003 HA ESTAT PLE D'INCERTESES PEL QUE FA A L'ÀMBIT DE LES HISENDES MUNICIPALS. A LES ACABALLES DEL 2002 (LES LLEIS DE PRESSUPOSTOS GENERALS DE L'ESTAT I D'ACOMPANYAMENT ESTAN DATADES EL 30 DE DESEMBRE) FRUIT DE LA REFORMA LEGISLATIVA DE LA LLEI REGULADORA DE LES HISENDES LOCALS, LES CORPORACIONS LOCALS VAN HAVER D'APROVAR ELS SEUS RESPECTIUS PRESSUPOSTOS LOCALS AMB LA INSEGURETAT DELS RECURSOS ECONÒMICS A INCORPORAR DINTRE DE LES PARTIDES D'INGRESSOS. AQUESTA CIRCUMSTÀNCIA COMPORTA UN PREOCUPANT DESCONeixEMENT PEL QUE FA AL FINANÇAMENT QUE HA DE DETERMINAR LA VIABILITAT DE MOLTS —PER NO DIR TOTS— PLANS D'ACTUACIÓ MUNICIPALS EN UN ANY ON, A MÉS A MÉS ES DONARÀ EL CANVI DE CORPORACIONS LOCALS.

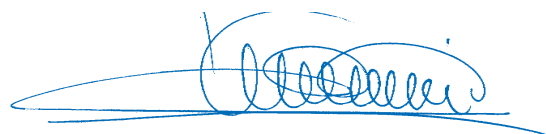
La reforma, criticada des del municipalisme català, té una gran transcendència en tant que modifica, de manera més que significativa, la llei que regula la totalitat de les figures impositives dels municipis i afecta, de manera molt especial, a les figures tributàries més importants per a les economies municipals com són; l'Impost d'Activitats Econòmiques (IAE) i l'Impost de Béns Immobles (IBI).

Les modificacions legals, han obert per a les administracions locals, un període extraordinari per tal de donar tràmit formal a les necessàries adaptacions de les respectives ordenances fiscals obrint-se, en certa manera, un parèntesi en la seva aplicabilitat fins després del mes d'abril, data màxima per a la seva publicació.

Tot això, afegit a un altre conjunt de modificacions que van, des del conjunt retributiu dels treballadors al servei de les administracions locals, a la tributació de la telefonia mòbil, ha configurat un nou escenari. La principal consideració d'aquesta nova situació, es presenta a l'entorn dels criteris de la participació de les administracions locals en els tributs de l'Estat. S'han incorporat principis de corresponsabilitat fiscals amb els quals es pot coincidir o dissentir però, sobretot, s'ha incorporat un altíssim grau d'incertesa en els recursos públics a partir dels quals s'han de desenvolupar els programes i les accions de les administracions locals.

Des del municipalisme català es té la impressió que fora dels grans municipis, les capitals de província i potser els municipis turístics, la resta de municipis veuran minvats els seus recursos. A aquest fet li haurem d'afegir la nova incertesa relacionada amb la compensació de l'IAE, bàsicament pel que fa a la fórmula compensatòria en forma de subvenció. Només un detall, en la compensació no es tindran en compte els increments de les tarifes de les ordenances produïdes amb posterioritat a l'1 de gener de 1999 i crec que coincidirem en assenyalar que el volum de despeses municipals s'ha vist incrementat des d'aquella data.

Però, en definitiva, els governs municipals atendran les necessitats i les inquietuds de les respectives comunitats locals encara que aquest any amb més preocupacions que en d'altres exercicis.

Josep **Mariné i Grau**

President de la Diputació de Tarragona

saMcalendari

CALENDARI D'ACTIVITATS FEBRER

| Josep **González Escoda**

Secretari interventor del Servei d'Assistència Municipal

ACTIVITATS COMUNES TOTS ELS MESOS DE L'ANY

1. Revisió contínua del padró municipal

D'acord amb la Llei 4/1996, de 10 de gener, de modificació de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, i amb la normativa de desenvolupament dictada per l'INE, mensualment s'han de trametre a aquest ens les variacions produïdes en el padró d'habitants.

2. Cotització al règim general de la Seguretat Social

Abans de cada final de mes s'han de presentar els impresos TC1 i TC2 del personal laboral, funcionaris integrats (procedents de MUNPAL) i funcionaris de nou ingrés (no procedents de MUNPAL), separats per grups, corresponents al mes anterior.

3. Estadística d'edificació i vivenda

Dins els deu primers dies de cada mes s'ha de presentar a la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge, l'Estadística d'Edificació i Vivenda establerta a l'Ordre de 29 de maig de 1989.

4. Dipòsit de detinguts

L'Ordre de 20 de juliol de 2000 del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya ha modificat la quantitat que han de percebre a partir de l'1 de gener de 2000 els ajuntaments de Catalunya que tenen dipòsit municipal de detinguts en funcionament, per la seva condició de cap de partit judicial. Per als anys posteriors al 2000, la quantitat fixada en aquella ordre s'incrementarà amb l'IPC corresponent. Aquests ajuntaments encarregats de la custò-

dia de detinguts han de presentar, cada mes, a la Conselleria de Justícia (Presó de Tarragona) mitjançant certificació acreditativa, del nombre de detinguts o presos per dia, amb indicació de les circumstàncies personals, expedida pel Secretari de la corporació o per l'Encarregat del dipòsit, amb el vistiplau de l'Alcalde, on s'acompanyarà còpia certificada de les ordres de detenció, presó, trasllat o llibertat dictada per les Autoritats Judicials.

5. Tutela financera

L'Ordre de 28 de juny de 1999 del Departament d'Economia i Finances de la Generalitat ha modificat la informació que han de trametre els ens locals i els ens dependents en les sol·licituds d'autorització i en les comunicacions, relatives a la concertació d'operacions de crèdit.

Els deu primers dies de cada mes, els ens locals, els seus organismes autònoms i les societats mercantils de capital íntegrament local han de comunicar a la Direcció General de Política Financera les operacions de crèdit de termini igual o inferior a un any, formalitzades o avalades durant el mes anterior. Aquesta comunicació s'ha d'efectuar mitjançant la tramesa del model CT "Operació de tresoreria" que recull aquesta ordre.

D'altra banda, també han de comunicar a la Direcció General de Política Financera les operacions de crèdit no subjectes a autorització, de termini superior a un any, que haguéssin realitzat. Aquesta comunicació es farà durant els deu dies primers del mes següent al de la formalització, en l'ordre en què hagin estat formalitzades.

I MARÇ DE 2003

6. Informació de l'execució del pressupost i dels moviments de tresoreria

La llei 39/1988 estableix que l'interventor haurà de trametre al Ple, informació de l'execució del pressupost i del moviment de tresoreria en els terminis i amb la periodicitat que estableixi el ple.

7. Llicències

El Decret 179/1995, de 13 de juny, pel qual s'aprova el Reglament d'Obres activitats i serveis dels ens locals, estableix l'obligació de donar publicitat al tauler d'anuncis de la corporació dels acords o resolucions de l'atorgament de llicències

AVANÇ DEL MES D'ABRIL

1. IRPF

Fins al dia 20 d'abril l'Ajuntament haurà de presentar a la Delegació d'Hisenda la declaració de les quantitats retinudes en el primer trimestre de l'any.

2. IVA

Fins al dia 20 d'abril es presentaran els impresos 300 (règim general) i 310 (règim simplificat) corresponents al primer trimestre de l'any.

3. ARMES

Durant el mes d'abril, estableix el Reial Decret 137/1993, de 29 de gener, que s'haurà de passar revista anual de les armes reglamentàries de la Policia depenent de les Corporacions Locals, davant els seus comandaments.

FEBRER

1. CONVOCATÒRIA DE LLOCS VACANTS RESERVATS A FUNCIONARIS D'ADMINISTRACIÓ LOCAL, AMB HABILITACIÓ DE CARÀCTER NACIONAL

Els Presidents de les corporacions locals amb llocs vacants aprovaran la convocatòria i la trametran durant els deu primers dies de febrer de cada any a la Comunitat Autònoma respectiva per a la seva publicació conjunta dins la segona desena del mes, segons estableix el Real Decret 1732/1994, de 29 de juliol, sobre provisió de llocs de treball reservats a funcionaris d'Administració local amb habilitació de caràcter nacional.

2. LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DE L'EXERCICI ANTERIOR

El pressupost de cada exercici es liquidarà, quant a recaptació de drets i pagament d'obligacions al 31 de desembre de cada any, segons la Llei 39/1998 reguladora de les Hisendes Locals. La liquidació del pressupost es farà per l'ens local abans del primer de març i s'aprovarà pel President de la corporació, previ informe de la Intervenció. De la liquidació del pressupost es donarà compte al ple en la primera sessió que tingui lloc.

3. PADRONS MUNICIPALS

La Circular de l'Institut Nacional d'Estadística amplia el termini fins el 10 de febrer del 2003 per la tramesa de les variacions derivades de l'elaboració dels cens de població i vivienda.

MARÇ

1. LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DE L'EXERCICI ANTERIOR

Tal com estableix l'article 174.5 de la Llei 39/1988 reguladora de les hisendes locals, abans de finalitzar el mes de març es trametrà còpia de la liquidació del pressupost a la Delegació del Govern de la Generalitat i al Ministeri d'Economia i Hisenda.

2. RELACIÓ D'OPERACIONS AMB TERCERES PERSONES

Durant el mes de març els ens locals han de presentar a l'Administració d'Hisenda, tal com estableix el Reial Decret 2027/1995, de 22 de desembre, una declaració anual d'operacions realitzades l'exercici anterior, relacionant les adquisicions en general de béns o serveis que efectuïn al marge de les seves activitats empresarials o professionals o, fins i tot, quan no realitzin activitats d'aquesta naturalesa. Les Administracions Territorials hauran de relacionar les subvencions o ajudes donades a càrrec dels Pressupostos Generals. Aquesta declaració s'haurà de fer quan en el seu conjunt, per a cada persona o entitat, s'hagi superat la xifra de 500.000 PTA durant l'any natural corresponent. Es realitza amb l'imprès 347.

3. PUBLICACIÓ D'INFORMACIÓ MUNICIPAL

Trimestralment, les capitals de província i poblacions de més de 50.000 habitants (ROF) i poblacions on sigui obligatòria segons la Llei 7/85, han de publicar un Butlletí d'informació municipal on s'insereixi un extracte d'acords i resolucions adoptats.

LA DIPUTACIÓ I ONZE MUNICIPIIS DE LA COSTA DAURADA PROMOCIONEN LA SEVA OFERTA DE SÒL RESIDENCIAL I INDUSTRIAL AL BARCELONA MEETING POINT

Un total d'onze municipis de la Costa Daurada van estar presents enguany, sota els auspicis de la Diputació, per promocionar la seva oferta de sòl residencial i industrial, a la sisena edició del saló internacional immobiliari Barcelona Meeting Point (BMP), que va tenir lloc dins la primera quinzena d'octubre. A l'edició d'enguany hi van assistir 615 expositors, 324 d'ells en el saló de gran públic i 291 en el saló professional, el qual ocupava una extensió de 18.000 m².

La Diputació de Tarragona, a través del seu Departament de Promoció Econòmica, va voler ser present un any més al Barcelona Meeting Point, conscient de la importància que tant el sector de la construcció com l'immobiliari i el de la indústria tenen per a les comarques tarragonines, i especialment pels municipis del litoral de la Costa Daurada. L'estand de la Diputació, ubicat al saló professional, tenia una superfície de 39 m² i acollia l'oferta que presentaven els municipis de Cambrils, Salou, el Perelló, Vila-ronda, Alió, Bellvei, Vandellòs-L'Hospitalet de l'Infant, el Vendrell, Valls, Tortosa i Reus.

Aprofitant la nodrida presència de municipis tarragonins al saló, el president de la Diputació de Tarragona, Josep Mariné, va visitar el BMP on oferí, en nom de la institució, una recepció a la qual assistiren alcaldes i regidors dels municipis abans esmentats.

La Diputació, que presentà una oferta generalitzada del sòl industrial existent a totes les comarques tarragonines i donà a conèixer els avantatges en general que tenen aquestes comarques per a la localització de noves activitats, va reforçar aquesta presentació amb la publicació del llibre que porta per títol L'oferta de sòl industrial als municipis de les comarques de Tarragona, any 2002.

LA DIPUTACIÓ DE TARRAGONA ORGANITZA UN CURS SOBRE TÈCNiques DE MOTIVACIÓ DIRIGIT AL SECTOR TURÍSTIC

El passat dia 16 de desembre, el Patronat de Turisme de la Diputació de Tarragona va començar a impartir un curs sobre tècniques de motivació aplicades als equips humans. El curs, que estava organitzat conjuntament amb el Servei d'Assistència Municipal (SAM) de la pròpia Diputació anava dirigit, fonamentalment, a professionals del sector turístic de la Costa Daurada.

L'objectiu del curs anava encaminat a conèixer els principis que orienten les diferents eines amb les quals l'organització pot influir en la motivació i el compromís dels seus empleats, així com el grau amb què els patronats poden donar suport per aconseguir comportaments orientats a obtenir resultats.

El curs, que va tenir lloc al Palau de la Diputació els dies 16, 17 i 18 de desembre, fou impartit per Josep Cerveró Puig, president del Grup Cerveró; per Olga Villacampa, directora d'ATI-Markefin; per Ernest Poveda, director general d'ICSA, i per Joan Humet, director adjunt del Grup Guitart Hotels, àrea de recursos humans.

Durant el primer dia del curs formatiu es va fer una introducció a les tècniques de motivació i a la utilització de sistemes de reconeixement i de fidelitat de clients i empleats. També es parlà sobre l'establiment i avaluació d'objectius en grup, de la competència del personal i dels esquemes de promoció. Els temes del segon dia van tractar sobre el treball en equip i presa de decisions en grup, la filosofia de qualitat, la millora contínua en el procés de personal i les tècniques de motivació aplicades als equips humans. L'últim dia del curs formatiu els participants van resoldre un cas pràctic i van estudiar les tècniques de motivació aplicades als equips humans des de la perspectiva d'una cadena hotelera.

BRE

EL PRESIDENT EMÈRIT D'ITÀLIA VISITA LA DIPUTACIÓ

Per primera vegada en la seva vida, el passat 31 de desembre, el president emèrit de la República italiana, Francesco Cossiga, va visitar la ciutat de Tarragona i la Costa Daurada. Acompanyat per l'exconseller d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya, Josep Manel Basañez, l'avui senador vitalici d'Itàlia fou rebut a la seu de la Diputació pel seu president, Josep Mariné, amb qui va mantenir una llarga entrevista, en el transcurs de la qual van parlar, tant de temes polítics com socioeconòmics.

El qui fou president de la República italiana entre 1985 i 1992, el demòcrata cristià Francesco Cossiga, evidencià la seva afinitat al País Basc i a Catalunya i que, si bé coneixia molt bé tant Barcelona com la Costa Brava, no coneixia la Costa Daurada, motiu pel qual havia acceptat molt gustosament la invitació que al seu dia li formulà el president de la Diputació de Tarragona a través de l'exconseller de la Generalitat i actualment director general d'ACESA, Josep Manel Basañez.

Després de signar el Llibre d'Or de la Diputació, l'il·lustre polític nascut a la Sardenya l'any 1928, inicià un recorregut per la Tarragona romana, visitant el Pretori, la Catedral, l'Amfiteatre, les Muralles i el Museu d'Art Modern, on va poder admirar l'obra de Julio Antonio.

En el transcurs del contacte que mantingué amb els mitjans de co-

municació al propi palau de la Diputació, Francesco Cossiga va remarcar el caràcter privat de la seva visita a la vegada que es va declarar un gran enamorat de Catalunya, tot i que reconeixia que no havia tingut ocasió, fins ara, de conèixer la Costa Daurada. Així mateix, va voler recordar els vincles històrics, de 400 anys d'antiguitat, entre Sardenya, Catalunya i Aragó, a través d'aquell país català que és l'Alguer.

El vell polític també va reconèixer que amb els anys, tant Catalunya com la Sardenya, han patit pèrdues lingüístiques. Cossiga, que primer de tot es va declarar fill d'una família catòlica, antifeixista i republicana, va reivindicar la seva fe autonomista i regionalista. L'il·lustre polític italià va reclamar una Europa de nacions sense Estat, al costat de la Unió Europea, que ha construït els estats més que res per raons polítiques. Cossiga creu que un país es fa gran quan sap reconèixer les identitats lingüístiques i històriques i es va declarar més creient de l'Europa de l'antiga cristiandat que no pas de l'Europa jacobina.

LA DIPUTACIÓ LLIUÀ EL PREMIS A LA SOLIDARITAT

Una crida a la solidaritat. Aquest és el missatge que la Diputació va voler transmetre amb el lliurament dels III Premis Tarragona Solidària amb els quals, cada dos anys, pretén incentivar ONGs, entitats cíviques i associacions de la demarcació. Durant l'acte, que tingué lloc el passat 15 de novembre, presidit pel president de la Diputació, Josep

Mariné, i pel director general d'Ensenyament, Ramon Farré, es van atorgar diversos premis. El president de l'ens intercomarcal va destacar que la iniciativa vol contribuir a la sensibilització de la societat i reconèixer els homes i dones que són veïns i veïnes dels nostres pobles i que realitzen una meritoria tasca de cooperació al tercer món.

L'acte de lliurament d'aquests premis biennals, que anteriorment s'havia fet a Amposta i a Reus, va tenir lloc a l'església de Sant Francesc de Montblanc, que es va omplir amb la pràctica totalitat dels representants dels centres educatius i entitats sense ànim de lucre de la demarcació i que va ser conduïda pel periodista Xavier Graset i ambientada amb música new age a càrrec d'Odracir Lavid i Dom F. Scab.

Els guanyadors van ser Intermón Oxfam, que va presentar el projecte internacional Desenvolupament de capacitats productives i socials a tres comunitats de Cangallo (Perú), premi dotat amb 24.040 euros. En segon lloc, el premi de cooperació local, fou per a Càritas Diocesana de Tarragona amb el projecte Ara si, d'estudi, atenció i acompanyament a la gent gran major de 75 anys de la ciutat de Tarragona, amb 12.020 euros. I el premi a la sensibilització, dotat amb 3.606,07 euros pel projecte La promoció dels drets humans i el dret a la diferència, presentat per Creu Roja Joventut de Tarragona.

Durant l'acte de lliurament van actuar la Banda de Música, Ver-

ge de la Serra de Montblanc i el grup Gospel Madness, amb la col·laboració del cantant i guitarrista d'origen camerunès Emmanuel Djob i la Companyia Elèctrica Dharma.

LA DIPUTACIÓ CONCEDEIX AJUTS A TRETZE CENTRES D'ESTUDIS DE LA DEMARCACIÓ

El passat mes d'octubre, la Diputació de Tarragona, a través de la seva Comissió de Govern, va concedir ajuts per un import total de 44.360 euros a 13 centres i Instituts d'Estudis de les comarques tarragonines. Aquests ajuts, que es concedeixen anualment, van destinats a donar suport a la tasca cultural que realitzen aquestes entitats en la seva àrea d'influència territorial, i especialment per a les activitats culturals que organitzen les publicacions d'estudis sobre diversos aspectes que configuren la seva realitat local o comarcal i la seva difusió.

Els beneficiaris d'aquests ajuts van ser el CE Alcoverencs, CE d'Altafulla, Institut d'Estudis Comarcals del Montsià, CE Falsestans, CE de la Terra Alta, Centre de Documentació Ecomuseu dels Ports, CE Riudomencs Arnau de Palomar, CE de la Indústria Tradicional de les Terres de l'Ebre, CE Canongins Ponç de Castellví, Cercle d'Estudis Històrics i Socials Guillem Oliver, Reial Societat Arqueològica Tarraconense, Institut d'Estudis Vallencs i CE del Gaià.

LA SINDICATURA DE COMPTES PUBLICA UN ESTUDI SOBRE ELS PRESSUPOSTOS DELS ENS LOCALS ELABORAT PER LA DIPUTACIÓ DE TARRAGONA

El passat mes de novembre la Sindicatura de Comptes va publicar un estudi elaborat per la unitat dels Serveis Econòmics Municipals del SAM (Servei d'Assistència als Municipis), en termes agregats i en dades absolutes i relatives, sobre l'estructura del pressupost dels dos últims exercicis, per trams de població i en relació a les comarques tarragonines.

Aquest estudi, que es pot consultar a la pàgina d'ALTANET <http://www.altanet.org/samweb/2nivell/treballs/catalegdeser/economic/welcome.html>, juntament amb els treballs corresponents a exercicis anteriors, es va portar a terme en base als dos últims informes que anualment publica la Sindicatura de Comptes de Catalunya (1998 i 1999) sobre la informació que rep dels seus ens locals, en relació a la liquidació del pressupost. L'estudi pretén facilitar informació per tal que els ens locals tinguin un punt de referència per comparar i millorar l'estructura pressupostària i de gestió.

LA DIPUTACIÓ HA ORGANITZAT UN CURS SOBRE LA GESTIÓ CULTURAL

La Diputació de Tarragona, a través del Servei d'Assistència Municipal SAM i seguint en la línia de facilitar formació continuada als treballadors municipals en els diversos àmbits, va organitzar un curs de tècniques de negociació i resolució de conflictes aplicades al camp cultural.

El curs, que es va realitzar al llarg de tot el mes de desembre del 2002, va permetre als gairebé 30 assistents reflexionar sobre la pràctica quotidiana, i a partir de la pròpia experiència, conèixer els aspectes teòrics i pràctics de la

negociació per millorar aquestes habilitats necessàries, ja que la negociació és una de les accions base de la gestió, i de fet, tots els que intervenen en l'acció cultural la practiquen en major o menor mesura.

LA DIPUTACIÓ I LA UNED SIGNEN UN CONVENI AMB L'OBJECTIU DE FOMENTAR ELS ESTUDIS UNIVERSITARIS

El passat 17 d'octubre, la Diputació de Tarragona i el Centre Associat de Tortosa UNED van signar un conveni de col·laboració mitjançant el qual la institució intercomarcal es comprometia a aportar per a l'any 2002 la quantitat de 120.202 euros, (20.000.000 de pessetes) amb la finalitat de fomentar els estudis universitaris. La signatura del conveni fou materialitzada pel president de la Diputació, Josep Mariné, i pel vicepresident del patronat de l'esmentat centre i alcalde de Tortosa, Joan Sabaté.

La Diputació de Tarragona ha vingut col·laborant amb la UNED des de la seva implantació a Tortosa, contribuint d'aquesta forma, al desenvolupament social i cultural dels habitants de les comarques de Tarragona, possibilitant la presència de la universitat a Tortosa.

Actualment uns 1.300 alumnes de les comarques de Tarragona reben formació universitària al centre de Tortosa distribuïts en diferents llicenciatures i especialitats: Enginyeria Superior Industrial, Filosofia, Pedagogia, Psicologia, Dret, Ciències, etc.

L'ESCOLA D'ART I DISSENY MILLORA LES SEVES INSTAL·LACIONS

L'Escola d'Art de la Diputació, durant el període de vacances estivals, va portar a terme diferents obres de millora del centre per

tal d'adaptar els seus espais a les noves necessitats pedagògiques.

La corporació, amb la finalitat de contribuir en la formació i la sensibilització per la cultura artística dels ciutadans de les comarques de Tarragona, va bonificar els seus serveis amb aquestes obres de millora, que han significat una inversió de 29.277'12 euros.

L'Escola d'Art de Reus, que imparteix actualment els cicles formatius de grau superior d'arquitectura efímera i de projectes i direcció d'obres de decoració, ofereix també, suport pel projecte final de cicle, i posa a l'abast dels estudiants que hi estiguin interessats una àmplia oferta de crèdits i cursos monogràfics relacionats amb el món artístic i del disseny.

L'ESCOLA DE MÚSICA DE TORTOSA AMPLIA EL SEU ESPAI

A finals de novembre, l'Escola de Música de Tortosa de la Diputació de Tarragona, ubicada al Palau Oriol, va acabar l'ampliació dels seus espais per tal de poder atendre l'increment de peticions d'alumnes que desitgin cursar estudis de música en aquest centre. Les obres de millora van comportar una inversió de més 18.030 euros i van ser finançades íntegrament per la pròpia Diputació de Tarragona, propietària del centre.

Amb les obres de millora es va comunicar la segona planta de l'escola amb el Palau Despuig. Aquest edifici, que confronta amb l'escola, ofereix el servei de biblioteca infantil, i compta a partir d'ara amb 5 noves aules destinades a l'aprenentatge de la música en diferents especialitats i de les quals, una es destinarà a assajos de grups instrumentals.

Actualment l'escola ofereix la possibilitat de cursar estudis de música de nivell elemental i els tres cicles de nivell mitjà de música (de primer a sisè), i compta amb una àmplia oferta d'assignatures optatives la majoria de les quals

están relacionades amb informàtica musical, matèria en què s'ha especialitzat el centre.

LA NOVA LLEI PRESSUPOSTÀRIA ATREU L'INTERÈS DE L'ADMINISTRACIÓ LOCAL

Un total de 166 persones, electes locals, secretaris, interventors, tècnics de l'administració local i persones amb responsabilitats en àrees de gestió econòmica dels ens locals, van participar el passat 11 de desembre en la jornada que sobre El pressupost 2003. Incidència de la Llei d'estabilitat pressupostària va tenir lloc al palau de la Diputació de Tarragona, organitzada pel Servei d'Assistència Municipal de la pròpia Diputació. L'objectiu de la jornada era donar a conèixer el nou marc normatiu que regularà la hisenda local a partir de l'exercici de 2003.

La jornada fou inaugurada pel president de la Diputació de Tarragona, Josep Mariné, que en la seva intervenció va assenyalar que l'aplicació d'aquesta llei pot comportar limitacions a l'endeutament dels municipis i, per tant, una dificultat afegida a l'hora de crear nous equipaments cosa que incidirà directament en el benestar dels ciutadans. També va assenyalar que la implantació de la Llei general d'estabilitat pressupostària genera molta incertesa als ens locals per les conseqüències que comportarà la seva aplicació pràctica i que "es veurà agreujat pel fet que a hores d'ara, encara no ha estat desenvolupada mitjançant l'aprovació del seu reglament". Va afegir també que, com a alcalde, veu molt malament la redacció de la llei en qüestió ja que és una mala llei municipalista.

Com a ponents de la jornada van intervenir Francisco José González Mata i José Luís Menoyo, tècnics del Ministeri d'Economia i Hisenda; Antonio Farré, subdirector general d'Entitats de Crèdit i Corporacions Locals de la Generalitat de Catalunya, i Tomàs Carbonell, interventor general de la Diputació de Tarragona.

BRE

LA FUNDACIÓ D'ELECTES LOCALS ACORDA IMPULSAR LA FORMACIÓ D'ALCALDES I REGIDORS

Al palau de la Diputació de Tarragona va tenir lloc a finals de desembre del 2002 la primera reunió del Patronat de la Fundació de l'Aula d'Estudis d'Electes Locals sota la presidència de Josep Mariné. Aquesta fundació, que té com a finalitat realitzar activitats formatives adreçades als electes locals, així com elaborar estudis dels àmbits d'interès municipal, va tancar el balanç de les activitats del 2002 amb una valoració molt positiva, tant per les accions realitzades com pel nombre de regidors i regidores que van assistir als cursos impartits.

En aquesta reunió, que es va fer a la Diputació de Tarragona, la fundació va acordar continuar en la línia d'activitats formatives i, davant els contactes realitzats, obrir aquestes activitats a la seva col·laboració amb entitats locals de la resta de l'Estat.

La Fundació de l'Aula d'Estudis d'Electes Locals, impulsada des de l'Associació Catalana de Municipis, està integrada per municipis catalans amb la participació de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya i el Instituto Nacional de Administraciones Públicas (INAP).

De les accions que aquesta fundació va portar a terme al llarg del 2002 cal destacar un curs per a joves regidors i la celebració del II Curs del Mestratge de Govern Local per a electes.

LA DIPUTACIÓ HA ORGANITZAT UN POSTGRAU EN DRET URBANÍSTIC

La Diputació de Tarragona, a través del Servei d'Assistència Municipal SAM i seguint en la línia de facilitar formació continuada als treballadors municipals en els diversos àmbits, ha organitzat un postgrau que es desenvoluparà des del febrer de 2003 en col·laboració amb la Universitat Autònoma de Barcelona i la Universitat Rovira i Virgili, i amb el suport de la Delegació territorial del Govern a Catalunya i l'Associació Catalana de Municipis i Comarques.

Aquest diploma s'adreça al personal al servei de l'Administració, així com als professionals que desenvolupen les seves funcions en l'àmbit del Dret urbanístic.

Les sessions s'impartiran per professionals de diversos àmbits (universitats, ens locals, Generalitat, empreses públiques, judicatura) que han estat escollits per la seva experiència concreta en les matèries que seran tractades.

Amb aquest Diploma es pretén abordar el dret urbanístic de forma profunda i multidisciplinària, i més quan el marc jurídic s'ha variat al promulgar-se la Llei d'urbanisme de Catalunya, complementant els estudis sobre aquesta matèria al territori de Tarragona.

EL CONSORCI DEL CAMP DE TARRAGONA JA ÉS OFICIAL

Després d'un any i nou mesos de provisionalitat, el passat dia 16 de desembre va quedar constituït formalment el Consorci del Camp de Tarragona i la seva àrea d'influència. L'objectiu del Consorci és la defensa dels temes prioritaris pel desenvolupament de les sis comarques que conformen el seu territori.

La sessió constitutiva va servir, a la vegada, per fer un balanç del treball fet fins al moment. El president de la Diputació, Josep Mariné, va destacar la importància de l'acord unitari per negociar amb el Ministeri de Foment l'anella ferroviària del Camp de Tarragona i els treballs per millorar la integració laboral dels immigrants. També va destacar el fet que la Generalitat hagi escollit el Consorci com a interlocutor per dissenyar el Pla Territorial del Camp de Tarragona.

Amb el vot unànim dels representants de totes les institucions integrades al Consorci del Camp de Tarragona, el consell plenari de l'ens va acceptar la proposta de règim de funcionament i organització i de règim econòmic que va presentar la Comissió de Seguiment. Aquest acord fixa les aportacions econòmiques que haurà de fer cadascuna de les 104 entitats que integren el Consorci. En aquest sentit, s'estableixen fins a vuit categories diferents en funció del nombre d'habitants de cada municipi. Les aportacions van des dels 150 eu-

ros anuals de les poblacions de com a màxim 500 habitants, fins als 3.005 euros dels municipis que superin els 50.001 habitants. Així mateix, els consells comarcals de menys de 20.000 habitants aportaran cada any 1.500 euros i els més poblats 2.000 euros. La Diputació de Tarragona aportarà al Consorci 3.005 euros i les entitats membres de ple dret, 1.500 euros anuals.

Un altre dels òrgans de govern del Consorci és el Consell Rector, que està format per una trentena de representants. Són els Ajuntaments de Tarragona, Reus, Valls, el Vendrell, Falset, Montblanc, Cambrils, Salou, Constantí, Torredembarra, Vila-seca; els Consells Comarcals de l'Alt Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà, Priorat, Tarragonès, la Diputació de Tarragona, la Generalitat, les Cambres de Comerç de Tarragona i Valls, la URV, la CEPTA, Unió de Pagesos, UGT i Comissions Obreres.

De moment, i de manera provisional, la seu del Consorci del Camp de Tarragona i de la seva àrea d'influència és la Diputació, però la voluntat és buscar un lloc alternatiu. El president de la Diputació és des del passat 16 de desembre el president oficial d'aquest ens territorial, havent estat escollit de forma unànime pel Consell Plenari.

LA DIPUTACIÓ FINANÇA OBRES MUNICIPALS PER UN IMPORT DE 2.770.071 EUROS

La Diputació de Tarragona va signar el passat 30 de desembre,

operacions de crèdit entre 22 pobles de la demarcació per la quantitat total de 2.770.071,46 euros (460.901.110 pessetes), diners que aniran destinats a diferents obres d'interès municipal i entre les quals destaquen obres d'infraestructura, adquisició de béns mobles o immobles o la inversió en obres d'establiment, millora o ampliació de serveis de competència municipal.

Els préstecs concedits el penúltim dia de l'any per la Diputació, van anar destinats als ajuntaments següents i per l'import que s'indica:

AJUNTAMENT	IMPORT (EUR)
El Morell	150.253'03
La Galera	101.270'00
Xerta	150.253'02
Poboleda	150.253'03
Benissanet	131.649'66
Arnes	150.253'00
La Riba	150.253'03
Bràfim	90.151'82
Cabra del Camp	30.203'99
Gratallops	150.253'03
EMD Jesús	150.000'00
El Milà	48.486'65
Les Piles	129.818'63
Porrera	150.253'03
Vallclara	150.186'09
Vallfogona de Riucorb...	65.268'34
Vallmoll	150.253'03
Vilella Baixa	150.253'03
Vimbodí	150.253'03
Vinyols i els Arcs	150.253'00
EMD Picamoixons	150.253'03

Aquests crèdits van estar signats conjuntament pel president de la Diputació de Tarragona, Josep Mariné, pels alcaldes dels respectius ajuntaments i pels representants de les entitats d'estalvi: Banc de Crèdit Local, Caixa de Pensions i Caixa de Tarragona.

Com a fet destacable cal assenyalar que des del 27 de setembre de 2000 fins al 30 de setembre, o sigui en poc més de dos anys, la Diputació va repartir 18.030.363,13 euros (3.000.000.000 de pessetes), per finançar obres d'interès municipal, a un total de 140 ajuntaments de les comarques tarragonines.

Aquesta actuació de la Diputació, a través del Servei d'Assistència

Municipal, s'emmarca en l'àmbit de cooperació econòmica amb els ajuntaments, per a la qual cosa, es va establir un programa de subvenció dels interessos, que s'acreditin anualment en els contractes de préstec concertats pels ajuntaments de menys de 10.000 habitants i consells comarcals de les comarques de Tarragona, préstecs que s'han hagut de concertar en el marc dels convenis de col·laboració formalitzats per les següents entitats financeres amb la Diputació: Banc de Crèdit Local SA – Grup BBVA, Banco Santander Central Hispano SA, Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona i Caixa d'Estalvis de Tarragona.

Aquest nou programa de cooperació aconsegueix pels beneficiaris, mitjançant la formalització dels esmentats convenis de col·laboració, unes condicions financeres preferencials en els préstecs que concertin, la qual cosa es complementa amb l'atorgament d'una subvenció per l'import dels interessos que s'acreditin anualment. L'establiment d'aquesta nova línia de subvencions, aprovada pel Ple de la Diputació del mes d'abril de l'any 2000 coincideix amb l'acord de dissolució de la Caixa de Crèdit per a la prestació del servei de cooperació econòmica amb els ajuntaments.

NOU SERVEI PELS AJUNTAMENTS DE MENYS DE 2.000 HABITANTS

La Diputació de Tarragona, a través del Servei d'Assistència Municipal, va elaborar una aplicació informàtica pel registre d'entrades i sortides de documents. Aquesta aplicació, que va quedar enllestida a mitjans de desembre, es considera un programari adequat, suficient i integrat en la gestió diària, està adreçada als ajuntaments de menys de 2.000 habitants i és fruit de les noves línies d'actuació iniciades per la Diputació en l'àmbit informàtic.

Aquest programa ha de començar a funcionar a partir de l'1 de gener del 2003 i serà presentat als secretaris interventors de cada comarca en properes reunions que tindran lloc a la seu de cada consell comarcal.

Els arxius municipals i

| Eugeni **Perea Simón**

Cap de l'Arxiu General de la Diputació de Tarragona

LA RECENTMENT APROVADA LLEI 10/2001, DE 13 DE JULIOL, D'ARXIU I DOCUMENTS —QUE SUPLEIX L'ANTERIOR LLEI 6/85, DE 26 D'ABRIL, D'ARXIU—, INTEGRA PER PRIMERA VEGADA ELS FONDS DE LES DIPUTACIONS AL SISTEMA D'ARXIU DE CATALUNYA (ART. 20, C), I SE'LS ATRIBUEIX UN PAPER ESPECIAL EN TOT ALLÒ QUE FA A L'ASSISTÈNCIA MUNICIPAL: "CORRESPON ALS CONSELLS COMARCALS, A LES DIPUTACIONS PROVINCIALS I A QUAISEVOL ENS DE CARÀCTER REGIONAL QUE PUGUI EXISTIR EN EL FUTUR, PRESTAR ASSISTÈNCIA ALS MUNICIPIS I COOPERAR-HI PER TAL QUE ELS ARXIU MUNICIPALS COMPLEIXIN ELS REQUERIMENTS EXIGITS PER A LA INTEGRACIÓ AL SISTEMA D'ARXIU DE CATALUNYA (ART. 31, 4)."

Aquest mateix text legislatiu, assenyala que els ajuntaments dels municipis de més de deu mil habitants han de tenir un arxiu propi, amb l'obligació d'aplicar el sistema de gestió de la documentació que correspongui als fons que apleguen, disposar del personal suficient i de les instal·lacions necessàries per a garantir la preservació dels fons documentals, així com de tenir un horari d'obertura al públic que hi permeti l'accés (art. 21). Els municipis amb menys de deu mil habitants, com és obvi, no es troben exempts d'aquestes obligacions, però d'acord amb el seu pressupost econòmic i dotació de personal esdevindran més limitades; és en aquests darrers casos que les administracions superiors podran intervenir per corregir les possibles mancances.

En aquesta llei també trobem definits els principis bàsics que han de regir els arxius municipals, la responsabilitat i els compromisos generals que han de tenir en aquestes

matèries. Així, l'article 32 en parla amb tota precisió:

1. Els arxius municipals defineixen, implanten i mantenen el sistema de gestió de la documentació administrativa en fase activa i semiactiva, i gestionen i conserven la documentació en fase semiactiva i la documentació històrica. Fan aquestes funcions en relació amb la documentació de l'administració respectiva, dels seus organismes autònoms i de les seves empreses públiques, dels consorcis en què tinguin participació majoritària i de les fundacions i altres entitats finançades majoritàriament per l'ajuntament de què es tracti.

2. Els arxius municipals tenen les responsabilitats següents quant al patrimoni documental dels seus respectius àmbits territorials:

- a)** Vetllar per conservar-lo.
- b)** Col·laborar amb l'arxiu comarcal en l'elaboració de

les diputacions

L'Inventari del patrimoni documental.

c) Potenciar l'organització d'activitats de divulgació i de foment de la recerca.

3. Els arxius municipals poden acollir, si l'ajuntament ho acorda amb el titular respectiu, documentació d'interès històric i cultural d'altres persones físiques o jurídiques relacionades amb el municipi.

Tenint en compte aquestes circumstàncies i considerant també els principis legislatius, les administracions públiques podran encetar un seguit d'assistències i d'assessoraments municipals en el camp de l'arxivística que aconduixin al millorament dels seus fons documentals, especialment en aquells municipis petits demogràficament, és a dir, els de menys de cinc mil habitants. És en aquesta franja on administracions com les diputacions poden intervenir en l'assessorament i l'assistència tècnica de cara a aconseguir

l'objectiu final de la llei, és a dir, impulsar-ne la gestió i garantir-ne la preservació de la documentació, d'acord amb els seus valors per a posar-los, finalment, al servei dels interessos generals.

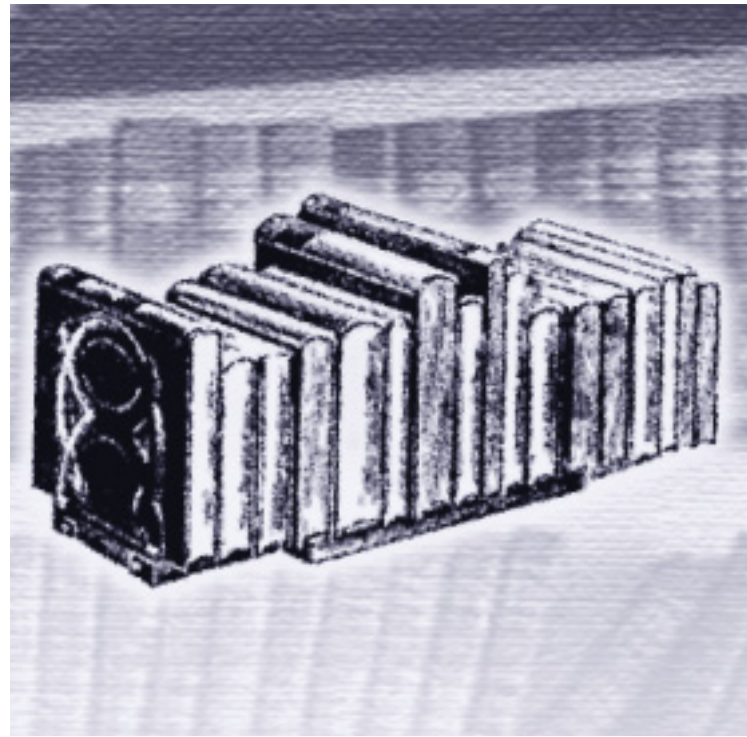
Actualment l'àmbit geogràfic administratiu de la Diputació de Tarragona comprèn 187 municipis i entitats municipals descentralitzades, de les quals 165 tenen una població per sota dels cinc mil habitants; desglossada per grups, aquesta població s'aplega en les següents franges per nombre d'habitants: entre 1 i 500 habitants, trobem 71 municipis; de 501 a 1000 h, 36; de 1001 a 2000 h, 34; de 2001 a 3000 h, 11; de 3001 a 4000 h, 8 i de 4001 a 5000 h, 5 municipis. Els pobles, en la majoria dels casos, juntament amb la documentació municipal també conserven els fons dels jutjats de pau, els quals mereixen una consideració i tractament arxivístic similar. Tot plegat, els fons arxivístics servats pels municipis, cons-

titueixen un dels patrimonis més rics i interessants del país, sobretot quan aquests es posen en relació mitjançant la classificació i l'ordenament, es redacten els instruments de descripció bàsics i hom se serveix dels recursos informàtics.

Considerant aquesta realitat general i atenent els suggeriments i demandes d'alguns ajuntaments, la Diputació té previst d'impartir durant el proper any, un curs d'arxivística adreçat als municipis de menys de cinc mil habitants, tot i fent incidència en conceptes bàsics d'interès comú com són: tipologia documen-

tal, transferències, eliminació, suports i conservació, classificació i ordenació, descripció, fons judicials, patrimoni documental, accés, informàtica i reglamentació, sense obviar un marc històric i territorial i la projecció exterior dels fons documentals.

Si fins ara la Diputació de Tarragona ha vingut col·laborant econòmicament amb els arxius comarcals de la Generalitat de Catalunya, és lògic que ara, en el marc de la nova llei, amplii aquest camp de col·laboració i s'adreci als municipis petits interessats en millorar els seus fons documentals.

Àmbit JURÍDIC

LA RESPONSABILITAT DE L'AJUNTAMENT PER TOLERAR OBRES IL·LEGALES I IL·LEGALITZABLES I LA PRESCRIPCIÓ DE LA INFRACCIÓ URBANÍSTICA

| Pere-Joan **Torrent i Ribert**

Cap dels Serveis Jurídics de la Diputació de Tarragona

LA INACTIVITAT DELS AJUNTAMENTS POT SER CAUSA DE RESPONSABILITAT PATRIMONIAL, SI PER AQUESTA INACTIVITAT ELS PARTICULARS VEUEN LESIONAT EL SEU PATRIMONI.

Acaba de publicar-se una Sentència del Tribunal Suprem sobre aquest tema que val la pena comentar breument perquè senta una doctrina sobre una matèria no regulada amb claredat a les lleis, la responsabilitat patrimonial de l'Ajuntament i sobre la qual existeixen diverses teories.

Diguem des de l'inici que compartim plenament el criteri del Tribunal Suprem, que considerem encertat i equilibrat.

1. PROBLEMA A RESOLDRE

El problema a resoldre és el següent: amb freqüència els particulars fan obres il·legals perquè o no tenen llicència, o no s'ajusten a la llicència concedida. També pot succeir que la pròpia llicència concedida sigui il·legal.

L'ajuntament per les raons que siguin, no actua contra aquestes obres il·legals, no restaura la legalitat urbanística i no ordena l'enderroc de les obres

il·legals i il·legalitzables. Sabem que això pot fer-ho durant els 6, 4 o 2 anys a comptar des de la finalització de les obres, segons la tipificació de la infracció.

Aleshores apareix un particular, normalment veí de les obres il·legals i demana responsabilitat patrimonial a l'ajuntament pels danys i perjudicis que li ocasiona l'obra il·legal. Deixant de banda que cal acreditar quins són aquests danys i perjudicis, es planteja el problema de quan prescriu l'acció dels particulars per a reclamar contra l'Ajuntament que tolera obres il·legals.

Caben diverses solucions:

a) 1 any després de la concessió de la llicència il·legal.

b) 1 any després de l'acabament de les obres il·legals.

c) 1 any després que el particular demani a l'Ajuntament que declari la il·legalitat de les obres.

d) 1 any després de prescriure la infracció urbanística.

Avancem que el Tribunal Suprem es decanta per l'opció última.

2. SENTÈNCIA QUE COMENTEM

És la Sentència del Tribunal Suprem de 21 de desembre de 2001, Secció 5^a de la Sala Contenciosa administrativa. (Aranzadi RJ 2002/5922). El ponent ha estat l'Excm. Sr. Jorge Rodríguez-Zapata Pérez.

LEGALS PRESCRIU UN ANY DESPRÉS

3. SUPÒSIT DE FET

a) L'Ajuntament de Lleida va concedir una llicència d'obres per a la construcció d'un edifici al carrer Serra del Cadí.

b) El propietari va acabar les obres el 23 de setembre de 1987. Una part de les obres no es va ajustar a la llicència concedida, i per tant eren il·legals. L'Ajuntament de Lleida no va advertir aquestes il·legalitats.

c) Transcorreguts 4 anys, és a dir, el 23 de setembre de 1991, havia prescrit la infracció urbanística, i les obres il·legals ja no podien ser ni enderrocades ni sancionades.

d) Amb data 10 de novembre de 1992, l'advocat Sr. Deogracias T.R. demana a l'Ajuntament de Lleida que restableixi la legalitat urbanística de l'obra il·legal construïda al costat de la seva vivenda.

e) Amb data 29 de juny de 1993, l'Ajuntament de Lleida desestima la petició del Sr. D.T.R. perquè la infracció urbanística havia prescrit el 23-9-1991, més d'un any abans de la seva denúncia.

f) A continuació l'advocat D.T.R. interposa una reclamació de responsabilitat patrimonial contra l'Ajuntament de Lleida, perquè aquest no ha

actuat contra les obres il·legals, que han provocat una desvalorització del seu habitatge. L'Ajuntament de Lleida desestima la reclamació per acord de 4 de maig de 1994.

g) El Sr. D.T.R. interposa recurs contenciós administratiu contra la Resolució de l'Ajuntament de Lleida, i la Secció 1a de la Sala Contenciosa administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya estima la demanda i condemna l'Ajuntament de Lleida a indemnitzar al reclamant, per les obres parcialment il·legals fetes pel veí d'aquest.

h) Per últim, l'Ajuntament de Lleida interposa recurs de casació davant el Tribunal Suprem, i aquest declara que no hi ha lloc a la indemnització perquè l'acció per reclamar ja havia prescrit.

4. ARGUMENTACIÓ DEL TRIBUNAL SUPREM

L'argumentació del Tribunal Suprem es fonamenta en els següents punts:

a) L'acció per a interposar una reclamació de responsabilitat patrimonial contra l'Ajuntament, no hi ha dubte que prescriu al cap d'un any d'haver-se produït els fets causants del dany.

b) En el cas que ens ocupa, l'acció causant dels danys són les obres il·legals que l'Ajuntament ha consentit o tolerat.

c) Aquestes obres poden ser enderrocades durant el termini de 4 anys després de la seva finalització, segons l'article 279 del DL 1/1990, aplicable a les obres en qüestió.

d) Aquest és el moment en què es pot afirmar que s'ha produït el dany als veïns: quan ja les

obres il·legals no es poden enderrocar i els veïns les hauran de suportar per sempre.

e) En conseqüència, a partir de la data de prescripció de la infracció urbanística, els particulars tenen un any per a interposar una reclamació per responsabilitat patrimonial contra l'Ajuntament, si demostren que les obres il·legals els han causat un dany individualitzat i avaluable econòmicament.

	Prescripció de les infraccions urbanístiques segons la Llei 2/2002, de 14 de març, d'urbanisme	Prescripció de l'acció dels particulars per reclamar responsabilitat patrimonial contra els Ajuntaments
Infracció urbanística molt greu	Al cap de 6 anys	Als 7 anys d'acabar-se les obres (6+1)
Infracció urbanística greu	Al cap de 4 anys	Als 5 anys d'acabar-se les obres (4+1)
Infracció urbanística lleu	Al cap de 2 anys	Als 3 anys d'acabar-se les obres (2+1)

àmbit de GERÈNCIA

LA GESTIÓ DE PERSONAL PER COMPETÈNCIES

| Enric Brull Alabart

Cap del Gabinet Tècnic de la Diputació de Tarragona

"HAY QUE TENER PRESENTE QUE EL FACTOR HUMANO ES BÁSICO EN LA ORGANIZACIÓN Y, POR TANTO, LA ESTRATEGIA DE CAMBIO DEBE IR ORIENTADA A PRODUCIR UN CAMBIO CULTURAL. PORQUE SI LOS INDIVIDUOS NO MODIFICAN SUS COMPORTAMIENTOS Y NO RENUEVAN SU SISTEMA DE VALORES, NINGUNA LEY, POR BUENA QUE SEA, LO HARÁ EN SU LUGAR." .
REFLEXIONES PARA LA MODERNIZACIÓN DE LA ADMINISTRACIÓN DEL ESTADO.

Antecedents

Abans de la dècada dels 60 i a principis dels 70, les organitzacions estaven interessades en la investigació sobre la correlació que hi havia entre els trets d'intel·ligència i de personalitat del seu personal, amb el rendiment en el seu treball. És a dir, creien que persones amb coeficients d'intel·ligència superiors i amb trets de personalitat determinats, podien assolir millors rendiments en els seus llocs de treball.

És cert que hi ha moltes investigacions que demostren la validesa dels tests d'intel·ligència per a predir l'èxit professional en diferents treballs (Arvey 1986, Hunter 1986, Barret i Dpinet 1991). No obstant, aquest tipus de prediccions, encara que siguin més exactes que les fetes a l'atzar, continuen mantenint un marge d'error, més o menys gran, en funció de la correlació entre les dues variables.

És necessari un altre concepte

Es treballa amb els *constructes* d'intel·ligència, aptituds i personalitat sobre els quals, les investigacions en el camp de la psicologia han donat un significat precís. S'han desenvolupat llistes d'aptituds i trets de personalitat que permeten diferenciar a les persones. D'aquesta forma, avaluant aquests aspectes **es fan prediccions** sobre el futur rendiment laboral de les persones. No obstant, en aplicar l'enfocament dels trets, definim i avaluem aspectes personals **que estan per sota de les conductes** i que, mitjançant diferents investigacions, s'ha demostrat que mantenen una certa relació entre ells.

A més, l'aplicació dels tests psicològics per avaluar aptituds o trets de personalitat, produeix resistències en moltes persones que, per una banda pensen que s'està envaint la seva intimitat i per una altra, no aprecien la rela-

ció entre les tasques que han de realitzar en els tests i les que hauran de dur a terme al seu lloc de treball.

El concepte de competències va sorgir en la psicologia, com una alternativa al concepte de tret (rasgo), eina de treball habitual en psicologia industrial.

EL CONCEPTE DE COMPETÈNCIES

En la dècada dels 70 són nombrosos els intents de canviar l'enfocament diferencial predominant en l'estudi de la intel·ligència i de la personalitat, donant lloc a enfocaments alternatius. Per quin motiu? Perquè autoritats com Ghiselli (1966), Mischel (1968) i Noe-Kirsch (1984) afirmaven que els trets comprovables de personalitat, rara vegada mostraven correlacions superiors a 0,33 (10% de la variança) amb l'acompliment del treball.

L'autor més significatiu del concepte de les competències, McClelland (1973), conclou que els tradicionals tests d'aptituds o de coneixements, així com els títols i mèrits acadèmics, no serveixen per a predir l'actuació en el treball o l'èxit a la vida. Aquest descobriment va conduir a McClelland a una investigació per descobrir unes variables que servissin per predir l'actuació en el treball (el rendiment en el treball) i que no fossin esbiaixades. Va utilitzar mostres representatives amb persones que van triomfar clarament en el seu treball i va identificar les conductes operatives causalment relacionades amb els resultats favo-

rables. Això és la mesura de les competències.

La diferència fonamental de l'enfocament de McClelland consisteix, en que mentre l'anàlisi tradicional del lloc de treball se centra en els components del treball, l'avaluació de competències estudiava les persones que mantenen un acompliment exitós en el treball, i defineix el lloc de treball en funció de les característiques i conductes d'aquestes persones.

Per exemple: La majoria dels llocs directius inclouen la tasca de planificació i organització. La investigació sobre competències relaciona causalment amb una eficaç planificació i organització, la motivació per l'assoliment i l'èxit i la mentalitat analítica.

El concepte de competència que va proposar enfonsava les seves arrels en l'assessorament de caire clínic en psicologia. Això implica habitualment ocupar-se de la imatge que té el client d'ell mateix, de la manera que té el client d'afrontar la realitat de la seva vida diària, de les estratègies d'identificació i solució de problemes en la seva activitat diària i de la manera com gestiona normalment les seves relacions interpersonals.

"Es pot ensenyar a una gallina a pujar a un arbre, però és més fàcil contractar un esquirol."

Nota: La diferència de l'enfocament als trets de l'enfocament a les competències rau en que, en el primer ens recolzarem en el test, per dir que

una persona pot ser constant, és a dir, que té la capacitat; en canvi en el segon podem afirmar que una persona és constant perquè ha demostrat aquesta competència.

DEFINICIÓ DE COMPETÈNCIES

Presentem algunes de les definicions de competències:

- Competències són un conjunt de característiques intrínseques de l'individu, que es demostren a través de conductes i que estan relacionades amb un acompliment superior/d'èxit en el treball.
- Una competència és una habilitat personal que permet aconseguir uns comportaments observables i excel·lents...
- La competència és una característica subjacent en una persona que està causalment relacionada amb una actuació exitosa al lloc de treball.
- Les competències són un conjunt de comportaments observables que estan causalment relacionats amb un acompliment bo o excel·lent en un treball concret i amb una organització concreta.

Aparentment aquesta última definició es quasi idèntica a les anteriors. No obstant, la diferència introduïda és important: Comportaments observables. Aquesta definició, enlloc de parlar de "característiques subjacents" parla de "comportaments observables".

DESCRIPTOR D'UNA COMPETÈNCIA

Estructura

Les competències s'estructuren en nivells, que diferencien el grau d'acompliment de la competència.

Posarem un exemple de competència.

Nom:

Orientació al client.

Descripció:

Implica la voluntat de donar servei als altres centrant-se en descobrir i donar resposta a les seves necessitats.

Nivells:

1. Respon les peticions, preguntes, queixes i sol·licituds del client.
2. Manté una comunicació oberta.
3. Es compromet en la solució dels problemes del client.
4. Actua per millorar la situació del client.

Perfil

Una competència sola no és suficient per descriure un lloc de treball. Un lloc de treball es defineix per un conjunt de competències i cadascuna d'elles amb un nivell d'exigència particular.

El conjunt de competències que s'associa a un lloc de treball l'anomenem "perfil de competències". Un perfil de competències és:

- Una relació de característiques personals causalment relacionades a resultats superiors d'un lloc de treball

- estretament relacionats amb l'estructura, estratègia i cultura de l'organització

- on cada característica està descrita per un comportament observable

- i presenta un model concís, fiable i vàlid per a predir l'èxit en el lloc de treball.

Com exemple de perfil de competències, descriurem el del Responsable del Servei d'Atenció al Ciutadà. Podria ser:

COMPETÈNCIA	NIVELL
Orientació al client	3
Flexibilitat	3
Integritat professional	3
Treball en equip	4
Iniciativa	4
Liderat	5
Pensament analític	5

DICCIONARI DE COMPETÈNCIES

És el conjunt de competències que són escollides en una organització perquè amb la seva pràctica, es faciliti l'assoliment de l'estratègia de l'organització.

Cada lloc de treball té assignades algunes de les competències del diccionari que ha d'acomplir en diferents nivells de requeriment.

Exemple de Diccionari

- Resultats

1. Orientació a resultats
2. Iniciativa

- Influència

3. Sensibilitat Interpersonal
4. Orientació al client
5. Impacte i influència
6. Coneixement Organitzatiu
7. Construcció de relacions

- Equip

8. Desenvolupament de persones
9. Direcció de persones
10. Treball en equip.
11. Liderat

- Pensament

12. Pensament analític
13. Pensament conceptual
14. Coneixement i experiència
15. Innovació/Cerca d'Informació

- Eficàcia personal

16. Autocontrol
17. Autoconfiança
18. Comportament davant fracassos
19. Flexibilitat.
20. Compromís amb l'Organització

EL MODEL EFQM I LES COMPETÈNCIES

El Model EFQM d'Excel·lència fa referència al concepte de competències a:

- Criteri 3. Personal "Com l'organització gestiona, desenvolupa i aprofita el coneixement i tot el potencial dels seus treballadors..."

i concretament, en el:

- Subcriteri 3b. "Com s'identifiquen, desenvolupen i mantenen el coneixement i les competències del personal."

CONCLUSIONS

L'enfocament per competències facilita la presa de decisions en l'àrea de RH i aquesta, és la principal raó per la que s'ha anat imposat la seva utilització. Els principals avantatges d'aquest enfocament són:

- Facilita l'ús del llenguatge comú a l'organització.
- S'utilitza com predictor del comportament futur de la persona dins de l'organització.
- Facilita la comparació entre el perfil d'exigències del lloc i el perfil de les competències de les persones.
- Permet relacionar les competències en la definició dels llocs, la selecció i l'avaluació del rendiment.

Per predir el comportament futur d'un empleat, s'utilitza el seu comportament passat, el que la persona ha estat capaç de dur a terme, és a dir la seva conducta en condicions similars.

BIBLIOGRAFIA

DALZIEL, MURRAY M. (1996): *Las competencias: Clave para una gestión integrada de los recursos humanos*. Deusto.

GOLEMAN, D. (2000): *La práctica de la inteligencia emocional*. Kairos.

PERADA, S. (1999): *Gestión de Recursos Humanos por competencias*. CE Ramon Areces.

PEREDA, S. I BERROCAL, F. (1999): *Gestión de Recursos Humanos por competencias*. Centro E Ramon Areces.

àmbit **ECONÒMIC**

INCIDÈNCIA EN L'ADMINISTRACIÓ LOCAL DE LA LLEI DE PRESSUPOSTOS I D'ACOMPANYAMENT DE L'ESTAT I LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER A L'ANY 2003

| Eugènia Díez Rodríguez

Tècnic mig de la Unitat de 1r nivell del SAM de la Diputació de Tarragona

El 30 de desembre de 2002 les Corts Generals i el Parlament de Catalunya van aprovar, respectivament, les Lleis de pressupostos i d'acompanyament corresponents a l'any 2003.¹

L'objecte d'aquest article és analitzar aquells aspectes que en major o menor grau afecten l'àmbit local, per la qual cosa no es pretén fer un resum exhaustiu de totes les modificacions que amb aquestes lleis s'han introduït.

En aquesta línia, les principals qüestions de la **LLEI DE PRESSUPOSTOS GENERALS DE L'ESTAT PEL 2003** que te-

nen incidència en l'àmbit local són les següents:

En matèria de personal

- Les retribucions del personal al servei del sector públic² no poden experimentar un increment global superior al 2% respecte de les de l'any 2002. La Llei de pressupostos detalla en l'art. 25 l'import del sou base en funció del grup, així com del complement de destí en funció del nivell.

- La composició de les pagues extraordinàries ha sofert una variació, ara estan integrades per una mensualitat de sou i triennis i un 20% del

complement de destí mensual que percebi el funcionari.

- Pel que fa a l'oferta d'ocupació pública, durant l'any 2003, el nombre total de places de nou ingrés del personal del sector públic serà, com a màxim, igual al 100% de la taxa de reposició d'efectius³ i es concentraran en els sectors, funcions i categories professionals que es considerin prioritaris.

En tot cas, l'oferta d'ocupació pública inclourà tots els llocs desenvolupats per personal interí, nomenat o contractat en els dos exercicis anteriors.

En matèria d'hisendes locals

L'Exposició de Motius de la Llei de pressupostos ja explica que la reforma de la tributació local es realitzarà a través d'una norma substantiva, limitant-se a actualitzar

¹ Llei 52/2002, de 30 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2003, la Llei 53/2002, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social, la Llei 30/2002, de 30 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2003 i la Llei 31/2002, de 30 de desembre, de mesures fiscals i administratives.

² D'acord amb l'art. 19 de la LPGE constitueixen el sector públic, d'entre d'altres, les corporacions locals.

³ Aquest límit del 100% és una novetat ja que abans s'establí que el nombre de places de nou ingrés havia de ser inferior al 25% de la taxa de reposició d'efectius.

els valors cadastrals de l'IBI mitjançant l'aplicació del coeficient 1'02% tant en immobles rústics com urbans.

La remissió a una norma substantiva que dugui a terme la reforma de la tributació local ha d'entendre's feta a la Llei 51/2002, de 27 de desembre, de reforma de la Llei 39/1988, de 28 de desembre, reguladora de les hisendes locals.

Altres qüestions

Típic de la Llei de pressupostos és la fixació de l'interès legal del diner i l'interès legal de demora. El primer està fixat en el 4'2% i el segon en el 5'50%.⁴

Pel que fa a la **LLEI D'ACOMPANYAMENT DELS PRESSUPOSTOS**, les principals qüestions amb incidència en l'àmbit local són:

En matèria de personal

Es modifiquen alguns articles de la legislació vigent en matèria de funció pública. Concretament, es modifiquen articles de la Llei 30/1984, de 2 d'agost, de mesures per a la reforma de la funció pública, del Decret 315/1964, de 7 de febrer, pel qual s'aprova el Text articulat de la Llei de funcionaris civils de l'Estat i del

Reial decret legislatiu 781/1986, de 18 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de les disposicions legals vigents en matèria de règim local.

Específicament, les modificacions introduïdes són les següents:

- S'afegeix la lletra h) a l'art. 20.1 de la Llei 30/1984 referit a provisió de llocs de treball. Es tracta d'un precepte d'aplicació supletòria d'acord amb l'art. 1.

- S'afegeix un apartat tercer a l'art. 22 de la Llei 30/1984 referit a la promoció interna. Es tracta d'un precepte d'aplicació supletòria d'acord amb l'art. 1.

- Es modifica l'art. 24.1 de la Llei 30/1984 referit a les retribucions. En aquest cas es tracta d'un precepte bàsic. La novetat està en el fet de dir que les quanties de les pagues extraordinàries seran iguals en totes les administracions públiques per a cadascun dels grups de classificació en funció del nivell de complement de destí que es percebi.

- Es modifica l'art. 30 de la Llei 30/1984 referit a permisos. Es tracta d'un precepte d'aplicació supletòria. A més a més, i en el cas de funciona-

ris de l'administració local de Catalunya, l'art. 307 de la Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya disposa que el règim estatutari dels funcionaris locals per que fa a (...) permisos ha de ser idèntic al dels funcionaris de l'Administració de la Generalitat.

La remissió ha d'entendre's feta als articles 96 i 97 del Decret legislatiu 1/1997, de 31 d'octubre, pel qual s'aprova la refosa en un text únic dels preceptes de determinats textos legals vigents a Catalunya en matèria de funció pública.⁵

- Es modifica l'art. 68 del Text articulat de la Llei de funcionaris civils de l'Estat relatiu a les vacances.

L'aplicació d'aquest precepte als funcionaris de l'administració local de Catalunya, no és possible ja que l'art. 307 de la Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya, estableix que el règim estatutari dels funcionaris locals pel que fa a vacances, entre d'altres qüestions, ha de ser idèntic al dels funcionaris de l'Administració de la Generalitat. La remissió ha d'entendre's feta al Decret legislatiu 1/1997, de 31 d'octubre, pel qual s'aprova la refosa en un text únic dels preceptes de determinats textos legals vigents a Catalunya en matèria de funció pública, i concretament, al seu article 94.

- Es modifiquen els següents articles del Text refós de règim local: l'apartat a) de l'art. 151 referit a l'òrgan competent per a imposar sancions per faltes greus o molt greus comeses per funcionaris amb habilitació de caràcter nacional; la disposició final 7.1 b); l'art. 167.2 que inclou la subescala de gestió dins l'escala d'administració general i l'art. 169 que redefineix les tasques pròpies dels funcionaris de l'escala d'administració general i, a més a més, les tasques pròpies dels funcionaris de la subescala de gestió.

En matèria pressupostària

S'ha de tenir en compte que l'exercici 2003 és el primer en què s'aplica la Llei 18/2001, de 12 de desembre, General d'Estabilitat Pressupostària.

Per tal de donar compliment als objectius que s'hi estableixen, la Llei d'acompanyament dels pressupostos inclou una modificació al Reial decret legislatiu 1091/1988, de 23 de setembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei general pressupostària en el sentit que les corporacions locals han de subministrar la informació necessària per a la medició del grau de realització de l'objectiu d'estabilitat pressupostària.

En matèria contractual

La Llei d'acompanyament dels pressupostos modifica alguns articles del Reial de-

cret legislatiu 2/2000, de 16 de juny, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques.

En primer lloc, i pel que fa a les excepcions a la constitució de garanties provisionals o definitives en determinats contractes de subministrament, s'afegeix un nou supòsit en el sentit que no caldrà la constitució de garantia provisional o definitiva en els concursos realitzats d'acord amb els articles 183.1 i 199 de la Llei de contractes de les administracions públiques.

En segon lloc, s'afegeix una nova disposició addicional, la 15a que preveu que els òrgans de contractació poden crear Registres de licitadors en els quals les empreses podran inscriure's voluntàriament.

Per últim, es modifica la disposició transitòria segona en ordre a les fórmules de revisió perquè preveu que, abans del 30 de juny de 2003, el

Govern aprovarà les fórmules tipus de revisió a què fa referència l'art. 104 de la Llei de contractes. No obstant però, i mentre no siguin fixades i respecte els contractes d'obra, l'índex de la mà d'obra aplicable a fórmules tipus vigents, reflectirà mensualment el 85% de la variació experimentada per l'índex nacional general del sistema d'índex de preus al consum que elabora l'INE.

Altres

La Llei d'acompanyament dels pressupostos afegeix dos nous paràgrafs a l'art. 51 de la Llei d'expropiació forçosa.

Aquest article disposa, que una vegada satisfet el preu just o consignat, podrà ocupar-se la finca via administrativa o fer exercici del dret expropiat.

Per tal de donar compliment a l'art. 91 de la Llei Orgànica del Poder Judicial (LOPJ) i a l'art. 8.5 de Llei de la Jurisdicció Contenciosa Administrativa (LJCA), únicament

tindran la consideració de llocs d'accés, als quals, és necessari el consentiment del seu titular, a més a més del domicili de les persones físiques i jurídiques, els llocs tancats sense accés al públic.

A destacar també que, en la Disposició addicional 8a de la Llei d'acompanyament, es preveu la possibilitat dels titulars de vehicles amb antigüitat de 15 anys o més, de sol·licitar la seva baixa definitiva a la Prefectura de Trànsit, sense necessitat d'aportar l'últim justificant de pagament de l'impost de vehicles de tracció mecànica, sens perjudici del dret dels ajuntaments de cobrar-lo.

Respecte a la Llei de pressupostos i d'acompanyament de la Generalitat, resulta destacable la previsió de mesures destinades a la reserva de determinats contractes administratius, d'obres, de sub-

ministrament o serveis a centres d'inserció laboral de disminuïts i a entitats sense afany de lucre que tinguin com a finalitat la integració de persones amb risc d'exclusió social.

Aquest conjunt de mesures recollides en l'art. 35 de la Llei d'acompanyament són aplicables a l'administració local previ acord plenari.

Una altra qüestió d'importància és l'establerta en l'art. 81 de la Llei d'acompanyament, segons el qual, les obres de construcció, reparació, conservació, millora o ampliació de les infraestructures ferroviàries promogudes per la Generalitat, no estan subjectes a llicència urbanística municipal ni a cap altre control urbanístic municipal, sens perjudici de l'informe que puguin emetre sobre l'adequació de les obres al planejament urbanístic.

⁴ Des de l'any 1996, l'evolució ha estat la següent:

Respecte l'interès legal del diner, l'any 1996 estava en el 9%; l'any 1997 en el 7'50%; l'any 1998 en el 5'50%; l'any 1999 en el 4'25%; l'any 2000 en el 4'25%; l'any 2001 en el 5'50%; i l'any 2002 en el 4'25%.

Pel que fa a l'interès de demora, l'evolució ha estat la següent: l'any 1996 en el 11%; l'any 1997 en el 9'50%; l'any 1998 en el 7'50%; l'any 1999 i 2000 en el 5'50%; l'any 2001 en el 6'50% i l'any 2002 en el 5'50%.

⁵ S'ha de tenir en compte que aquests dos articles han estat modificats per la Llei 6/2002, de 25 d'abril, de mesures relatives a la conciliació del treball amb la vida familiar del personal de les administracions públiques catalanes.

Àmbit **ECONÒMIC**

COMPTABILITAT LOCAL I COMPTABILITAT DE L'ESTAT: PRIN

| Josep M. Seró Domènech

Cap de la unitat de Serveis Econòmics Municipals - Servei d'Assistència Municipal

| M. Pau Bachiller Rivera

Unitat de Serveis Econòmics Municipals - Servei d'Assistència Municipal

AQUEST ARTICLE ÉS LA CONTINUACIÓ DE LA PRIMERA PART PUBLICADA A LA SAMREVISTA NÚM. 16. TOT SEGUIT ES RELACIONEN ELS NOUS COMPTES DETECTATS AL NOU PLA GENERAL DE COMPTABILITAT PÚBLICA (NPGCP) EN RELACIÓ A L'ACTUAL INSTRUCCIÓ DE COMPTABILITAT DE L'ADMINISTRACIÓ LOCAL (ICAL).

NOUS COMPTES REGISTRATS AL PLA COMPTABLE DE 1994

- Dins l'immobilitzat immaterial, els comptes de nova creació són: compte 210, "Despeses d'investigació"; compte 215, "Aplicacions informàtiques", i compte 217, "Drets sobre béns en règim d'arrendament financer". Aquest últim regula el *lising* (arrendament financer i arrendament amb opció de compra).

- Dins de les inversions destinades a l'ús general apareix, tal i com es va comentar a l'anterior revista, el compte 230, de nova creació, que recull les inversions gestionades per altres ens públics.

- Dins de les inversions financeres cal destacar, com a novetat, el compte 253, "Crèdits a llarg termini per venda d'immobilitzat". D'altra banda, el compte 542 del PGCP de 1994, "Crèdits a curt termini" (per tant, d'actiu circulant), a la ICAL és el compte 255, "Préstecs a curt termini" (d'immobilitzat financer).

- Continuant amb l'actiu circulant, els comptes nous que es detecten són el 436, "Deutors per operacions comercials. Pressupost tancat", i el 490, "Provisió per insolvències". Cal destacar que l'import que s'ha de consignar en aquest compte s'ha d'harmonitzar amb el càlcul de morositat del romanent de tresoreria.

- En relació als ajustaments per periodificació, la ICAL només contempla el compte 480, "Despeses anticipades", i el compte 481, "Despeses diferides". El nou PGCP, juntament amb els comptes 480, "Despeses anticipades", i 580, "Despeses financeres anticipades", inclou el compte 485, "Ingressos anticipats", i 585, "Ingressos anticipats financers" (ja que en el pla de comptes de l'Estat també es periodifiquen els ingressos, igual que en el sector empresarial).

- Pel que fa al passiu fix, cal destacar com a novetat el compte de reserves del subgrup 11, "Reserva de revalorització", de manera que

CIPALS DIFERÈNCIES (2A PART)

sempre que una norma així ho autoritzi es podrà comptabilitzar l'increment de valor de l'immobilitzat revaloritzat.

- Es crea del subgrup 14 de provisions per risc i responsabilitat: comptes 142, "Provisió per responsabilitats", i 143, "Provisió per grans reparacions". Tenen per objecte cobrir compromisos futurs i que es determinin utilitzant criteris que impliquen un determinat grau de subjectivitat en relació al termini de venciment i la seva quantificació. El compte 142 és per responsabilitats probables o reals, procedents de litigis en curs, indemnitzacions o obligacions pendents, de quantia indeterminada, com en el cas d'avalis o altres garanties similars a càrrec de l'entitat.

- Es creen el compte 173, de passiu fix, que recull els proveïdors de l'immobilitzat a llarg termini, i el compte 523, de passiu circulat, que recull els proveïdors de l'immobilitzat a curt termini. El compte

173 registrarà els imports amb venciment en exercicis posteriors al que s'autoritza la despesa dels deutes amb subministradors de béns (grup 2) de venciment superior a un any. Un exemple, l'adquisició dels béns, o la formalització d'un contracte d'arrendament financer.

- Segons els comptes 409 i 411 de l'actual PGCP, al final de l'exercici pressupostari han de comptabilitzar-se les despeses, inversions o cancel·lacions de passius que s'hagin produït (és a dir, han de carregar-se els corresponents comptes dels grups 1, 2, 5 o 6), encara que no s'hagin dictat els actes administratius de reconeixement i liquidació d'obligacions. Això impedeix que pugui abonar-se el compte 400, és a dir, les corresponents obligacions no poden restar aplicades al pressupost vigent en aquest moment. Això succeeix perquè la imputació al pressupost es realitza tenint en compte quan es produeix l'acte administratiu (principi

d'imputació de la transacció o contreta), i al balanç i al compte de resultats s'aplica el criteri de recepció real dels béns o serveis, és a dir, el principi de meritament.

El nou PGCP preveu solucions per a dos supòsits diferents, el dels interessos financers meritats i no vençuts i el de la resta de despeses. Per a aquest segon cas s'ha creat el compte 409, "Creditors per operacions pendents d'aplicar al pressupost", i el 411, "Creditors per periodificació de despeses pressupostàries".

Es carreguen els corresponents comptes i s'abonen de manera que l'obligació pendent, resta de ser aplicada al pressupost fins l'exercici següent. La diferència entre abonar l'un o l'altre es troba en el fet que l'obligació a què es refereix, es trobi o no vençuda. Si l'obligació està vençuda, líquida i per tant, exigible en qualsevol moment, ha d'abonar-se al compte 409. Si el que es pretén comptabilitzar és una despesa meritada mitjançant l'oportuna periodificació, però sense la corresponent obligació de pagament (ex. el subministrament de l'energia elèctrica consumida durant el mes de desembre, quan la factura es rebrà juntament amb el consum del mes de gener, en finalitzar aquest mes) el compte d'abonament ha de ser, en aquest cas, el 411.

En el cas de tractar-se d'interessos meritats, però no vençuts, el compte d'abonament depèn del tipus de deute i del venciment de les retribucions.

Per tant, s'utilitzaran comptes del grup 1 quan el venciment s'ha de produir a llarg termini i comptes del grup 5 quan el venciment ha de ser a curt termini.

Les retribucions meritades comptabilitzades en comptes del grup 1 han de ser objecte de reclassificació en l'exercici immediatament anterior al seu venciment, i passen a quedar registrades en el corresponent compte del grup 5. Els comptes del grup 5 es carreguen per les retribucions explícites meritades i no vençudes fins al final de l'exercici anterior, i els comptes del grup 6 es carreguen per l'import de les retribucions meritades des de l'exercici anterior fins a la data de venciment. Tal i com s'ha mencionat, en finalitzar l'exercici econòmic ha de procedir-se a la reclassificació de tots els deutes que es trobin comptabilitzats en comptes del grup 1 amb venciment a l'exercici següent. Aquesta reclassificació afecta tant als capitals com als comptes on s'han registrat els interessos meritats i no vençuts a conseqüència de periodificacions.

- Una important novetat que cal assenyalar en relació a la ICAL és la creació del compte 495, "Provisió per devolució d'impostos". Aquest compte no és per a les devolucions derivades d'ingressos indeguts, sinó que és una provisió per a devolucions periòdiques d'impostos no reconeguts al final de l'exercici, derivats de l'aplicació de la corresponent normativa legal.

BIBLIOGRAFIA

CASADO ROBLEDO, S. (2001): *La contabilidad de las administraciones públicas*. ICAC. Madrid.

MATA I REMOLINS, LL.; BERTRAN I BAULIES, LL.; LLARÀS I MARQUÈS, N. (1995): *El control intern de la gestió econòmicofinancera de les entitats locals*. Generalitat de Catalunya. Barcelona.

Àmbit ECONÒMIC

COMENTARIS A LA REFORMA DE LA LLEI D'HISENDES LOCALS

Manel **Jardi Boquera**

Tècnic de BASE-Gestió d'Ingressos Locals

Joan Carles **Bertomeu Blanc**

Tècnic de BASE-Gestió d'Ingressos Locals

INTRODUCCIÓ

L'aprovació de la Llei 51/2002, de 27 de desembre, de reforma de la Llei 39/1988, de 28 de desembre, reguladora de les Hisendes Locals (BOE núm 311, de 28 de desembre) representa una profunda revisió del model de finançament de les entitats locals que es va instaurar per la pròpia Llei 39/1988, en compliment dels principis d'autonomia i suficiència financera recollits a la Constitució Espanyola de 1978. La importància d'aquesta reforma es fa palesa per un triple motiu: perquè es modifiquen 66 articles d'una norma que en té un total de 204; perquè en la reforma es modifiquen tots els impostos locals i en especial les dues figures tributàries més rellevants del model, l'impost sobre béns immobles i l'impost sobre activitats econòmiques; i per últim perquè es dota a les entitats locals d'un nou marc de participació en els tributs estatals.

Pel que fa a l'adaptació de les Ordenances Fiscals (OF d'ara en endavant) al nou marc legal i sempre que es desitgin aplicar les modificacions esta-

blertes per aquesta reforma, els Ajuntaments hauran de tenir aprovat i publicat el nou text definitiu abans del dia 1 d'abril de 2003, per la qual cosa i, en atenció a l'exposició pública mínima de trenta dies, regulada a l'article 17 de la Llei 39/88, caldrà adoptar amb celeritat els corresponents acords.

IMPOST SOBRE BÉNS IMMOBLES

La reforma introdueix una nova regulació de l'impost sobre béns immobles des d'un punt estrictament tributari. A banda s'aprova una norma especial, la Llei 48/2002, de 23 de desembre, del Cadastre immobiliari, que conté tota la regulació substantiva de la matèria cadastral.

I. Millora en la definició del fet imposable

La nova redacció del fet imposable, continguda a l'article 62 de la Llei 39/88, de 28 de desembre (en endavant LHL), esmenta expressament que la titularitat d'algun dels drets que constitueixen el fet imposable segons l'ordre establert (con-

cessió administrativa, dret real de superfície, dret real d'usdefruit, dret de propietat) determina la no subjecció de l'immoble a la resta de modalitats.

S'ha completat la regulació del fet imposable de l'impost mitjançant l'esment dels supòsits de no subjecció, que fins al moment, no estaven contemplats com a tals, com ara els béns d'aprofitament públic i gratuït (carreteres, camins, d'altres vies terrestres); els béns del domini públic marítimterrestre i hidràulic; els béns immobles propietat del propi municipi exactor sempre que siguin de domini públic afectes a un ús o servei públic; i els béns patrimonials, sempre que aquests béns no estiguin cedits a tercers mitjançant contraprestació.

II. Nova definició dels béns immobles urbans i rústics i creació d'una nova categoria de béns immobles de característiques especials

El nou article 62 LHL, estableix tres categories de béns

immobles (BI d'ara en endavant) als efectes de la tributació per IBI: urbans, rústics i de característiques especials, remetent-se a la definició continguda a les normes reguladores del Cadastre immobiliari. En concret l'article 2.3 de la Llei 48/2002, de 23 de desembre, (en endavant LC) determina que el caràcter urbà o rústic del BI dependrà de la naturalesa del sòl, amb la qual cosa els immobles coneguts com a disseminats, que són aquelles edificacions que en terrenys rústics tributaven com a urbanes, passaran a ser rústiques.

Els BI de característiques especials es defineixen a l'article 2.7 de la LC com un conjunt complex d'ús especialitzat, integrat pel sòl, edificis, instal·lacions i obres d'urbanització i millora que es configuren com un únic bé immoble (producció energia, embassaments, ports, autopistes, aeroports).

Com veurem a continuació, el legislador ha optat per la pru-

Els ajuntaments hauran de tenir aprovat i publicat el nou text definitiu de les ordenances fiscals abans del dia 1 d'abril de 2003.

dència a l'hora d'implantar el nou model:

a) Si es tracta de béns immobles rústics i urbans que ja constaven als padrons, així com les noves incorporacions, es mantindrà la seva classificació fins el 31/12/2005. A partir d'aquesta data s'aplicarà a cada bé immoble la nova classificació, d'acord amb les regles del Cadastre immobiliari. La possible alteració en la classificació serà eficaç sense necessitat de notificació, de conformitat amb la disposició transitòria (DT d'ara en endavant) primera de la LC.

b) Si s'apliquen procediments de valoració col·lectiva de caràcter general (les antigues revisions cadastrals) serà d'aplicació la nova classificació, llevat els disseminats que malgrat aquest procediments col·lectius continuaran regint-se per la normativa anterior, fins l'1/01/2006.

c) Els béns immobles de característiques especials comencen a tributar a partir de l'entrada en vigor de la reforma l'1/1/2003 i, fins el 31/12/2005 mantenen el seu valor segons la normativa anterior, sense perjudici de les actualitzacions anuals, d'acord amb la DT primera de la LC. Si era d'aplicació a algun BI urbà la reducció segons l'anterior normativa i ara passa a ser de BI de característiques especials, la DT primera de la LHL estableix que mantindran fins el 31/12/2005, la reducció aplicable. Sobre aquesta Base li-

quidable serà d'aplicació el tipus aprovat per aquesta categoria de béns.

III. Subjectes passius, repercussió i afecció i responsabilitat tributària

D'acord amb l'article 64 de la LHL tindrà la condició de subjecte passiu aquell qui ostenti la titularitat del dret que, en cada cas i segons l'ordre vist al tractar el fet imposable (concessió administrativa, superfície, usdefruit i propietat), sigui constitutiu del fet imposable d'aquest impost. Cal tenir present que segons l'article 3 de la LC, la constància en el Cadastre Immobiliari de la titularitat d'un d'aquests drets, exclou la constància de la resta.

La LHL estableix dos tipus de repercussions que representen una novetat en la regulació de l'IBI:

a) Una potestativa, que es reconeix al subjecte passiu i substitut, en el cas de concurrència de varis concessionaris sobre un bé immoble subjecte, per repercutir la càrrega tributària suportada, segons les regles del dret comú.

b) Una obligatòria, que s'imposa als ajuntaments en relació als béns demaniais o patrimonials cedits a tercers, no subjectes passius, mitjançant contraprestació. En aquest cas l'Ajuntament es trobarà amb un rebut a nom del propi ajuntament, ja que es diu que el tercer no és subjecte passiu, que haurà de repercutir a un

tercer. Caldrà requerir el pagament per mecanismes aliens al dret tributari i davant l'impagament caldrà utilitzar algun dels mecanismes d'execució forçosa de la Llei 30/92. És possible que es provi a traslladar la competència a la via civil si tenim en compte que en general es tractarà d'arrendaments de béns.

La LC ha incorporat una antiga aspiració de les entitats locals encarregades de la gestió del tribut, com era la incorporació a les dades cadastrals dels cotitulars. A partir de l'ú de gener de 2005 el Cadastre immobiliari haurà de contenir el següent supòsits:

a) El domini dividit. Quan corri el dret de propietat amb un altre dret també constarà aquest en el Cadastre Immobiliari, sempre que el propietari ho sol·liciti.

b) Els béns proindivís. La titularitat cadastral s'atribuirà a la comunitat constituïda per tots els propietaris, amb la denominació que resulti de la seva identificació fiscal. Si no s'aporta aquesta informació, la titularitat s'assignarà a qualsevol comunitat. No obstant els cotitulars podran demanar constar tots i llurs quotes per acord unànim de tots ells. Com a excepció a aquest nou règim de constància dels proindivís l'article 2 de la LC estableix que tindran la consideració de BI els trasters i places d'aparcament en proindivís adscrits a l'ús i gaudiment exclusiu i permanent d'un titular. Per tant sembla una

excepció a la regla exposada relativa a l'exigència a la Comunitat, ja que constitueix BI gravat cada plaça d'aparcament, malgrat ser d'aplicació el règim del proindivís.

c) Els cònjuges en règim de guanyos poden sol·licitar la inscripció de tots dos.

La LC incorpora una important previsió sobre resolució de discrepàncies entre titular cadastral i Registre Propietat, en els casos en què consti la referència cadastral al Registre i per tant hagi presumció d'identitat entre ambdós béns. Estableix la LC que preval la titularitat del Registre de la propietat, sempre que la data del document que accedeix al Cadastre no sigui posterior, en aquest cas es tindrà en compte el titular cadastral.

En relació a l'afecció de béns de l'antic article 76 de la LHL, que ara passa a estar continguda a l'article 65 de la LHL, aquesta es limitarà a la quota tributària, incorporant al text legal la jurisprudència del Tribunal Suprem (TS d'ara en endavant) en la matèria. Dins d'aquest mateix precepte, s'incorpora una de les novetats més significatives, que consisteix en l'obligació dels notaris de sol·licitar informació dels deutes per IBI dels béns que es transmeten i advertiran d'aquests. Aquest precepte precisarà d'un desplegament normatiu, en relació a la seva articulació, terminis, efectes de l'incompliment, així com del silenci de l'Administració, etc.

Es crea una nova categoria de bens immobles: els bens immobles de característiques especials.

Hi ha una ampliació de l'abast de les competències municipals en matèria de beneficis fiscals.

IV. Nou règim de beneficis fiscals

Dins la regulació del règim de beneficis fiscals és on els ajuntaments obtenen una major quota d'autonomia en tant que la nova LHL augmenta les potestats municipals per regular l'ordenació de beneficis.

a) En matèria d'exempcions, la LHL estableix dues classificacions.

- Les exempcions reglades, distingint-se en elles les que s'apliquen de forma automàtica i les que són rogades.

- Les exempcions potestatives pels ajuntaments. En aquest grup hi ha les que es poden ordenar a favor de centres sanitaris de titularitat pública i una exempció per raons d'eficiència i economia en la gestió recaptatòria dels béns immobles de cada una de les categories, la quota líquida de la qual no superi la quantia que es fixi per OF.

b) En matèria de bonificacions, la LHL també estableix dues classificacions.

- Les bonificacions reglades aplicables als següents supòsits:

- Empreses d'urbanització, construcció i promoció immobiliària, aplicable tant a l'obra nova com a la rehabilitació. La novetat de la LHL és que els ajuntaments poden decidir el percentatge a bonificar mitjançant OF, que pot anar entre el 50 per 100 i el 90 per 100

de la quota íntegra, aplicant-se a manca d'acord, el percentatge màxim del 90 per 100.

- Habitatges de protecció oficial i equiparables segons la legislació CCAA, ampliant-se l'abast del benefici als períodes que s'estableixi per OF, amb el sostre del 50 per 1000.

- Les bonificacions potestatives aplicables als següents supòsits:

- Els assentaments de població amb nivells de dotacions inferiors als generals seran bonificables fins a un 90 per 100.

- La diferència entre la quota íntegra de l'any i la quota líquida de l'any anterior, en els supòsits de valoració col·lectiva de caràcter general.

- Per cada un dels grups de BI especials es pot acordar una bonificació de fins al 90 per 100 de la quota.

- A favor dels titulars de famílies nombroses.

Cal tenir present que la disposició addicional tercera de la Llei 51/2002 exclou l'aplicació de l'article 9.2 de la LHL sobre compensacions per aquests beneficis fiscals, llevat que la normativa vigent anteriorment contemplés la seva aplicació (centres educatius i cooperatives).

S'elimina l'exposició pública del Padró Cadastral a la que fins ara estaven obligats els ajuntaments.

V. Quota tributària

L'impost no experimenta variacions en l'esquema de determinació del deute. No obstant, es formula una redacció més correcta de la determinació de la base liquidable, a la vegada que com a novetat es compatibilitza aquesta amb les actualitzacions de valors per lleis de pressupostos.

Pel que fa a la determinació de la quota s'eliminen els límits de tipus en funció dels trams de població, passant a tenir tots els municipis com a sostre els màxims. Pel que fa als tipus impositius dels béns immobles de característiques especials, s'estableix un tipus mínim del 0,4 i un màxim d'1,3. Supletòriament s'estableix un tipus del 0,6, en el cas que no se acordi, en relació amb aquest béns immobles. A més es pot establir un tipus diferenciat per a cada grup dels mateixos. Segons la DT cinquena de la Llei 51/2002 si els ajuntaments no aproven tipus per a l'any 2003, serà d'aplicació el tipus dels BI urbans.

Cada BI rústic tindrà una referència cadastral i per tant serà un bé diferenciat al Padró cadastral. No obstant els ajuntaments podran, si així ho estableix la seva Ordenança Fiscal, agrupar totes les quotes d'un mateix subjecte passiu, quan es tracti de BI rústics, article 78.2 de la LHL.

Com a novetat més destacable, la nova redacció de la LHL estableix la possibilitat de fixar, pels béns immobles urbans, exclosos els d'ús residencial, tipus diferenciats en atenció als usos establerts a la normativa cadastral per la valoració de les construccions. Com a límit aquests tipus incrementats només s'apliquen al 10% dels BI urbans, que per cada ús tinguin major valor cadastral.

VI. La base liquidable

La reducció legal serà d'aplicació als béns immobles urbans i rústics. L'article 68.4 de la LHL exclou als BI especials de l'aplicació de la reducció legal; així, si era d'aplicació alguna reducció legal a un bé d'aquestes característiques, aquesta es deixarà d'aplicar a partir del gener de 2006, malgrat que encara poden quedar anys pendents d'aplicar aquesta reducció. No obstant, la DT segona de la LHL estableix que queda en suspens respecte als BI rústics, la reducció dels béns immobles rústics i per tant la reducció només opera en relació als BI urbans.

Com a novetat significativa els ajuntaments determinaran la base liquidable, article 78.3 de la LHL quan la base imposable resulti de la tramitació dels procediments de declaració, comunicació, sol·licitud, subsanació de discrepàncies i inspecció cadastral previstos a la LC. Aquesta

norma segons la DT sisena, serà exercida per la Direcció General del Cadastre (DGC d'ara en endavant) durant els anys 2003 i 2004, llevat comunicació en contra de l'Ajuntament. En aquest cas es tracta de suprimir les cintes NOT 720, que actualment lliura la DGC pels municipis revisats des de 1997 en atenció a la impossibilitat d'aquests de calcular la base imposable i només trametre la base liquidable en el padró anual.

Un cop notificat el valor cadastral i la base liquidable previstos en els procediments de valoració col·lectiva, no serà necessària la notificació individual de les liquidacions tributàries i s'entendran consentides i fermes la base imposable i la liquidable. Significativament només s'esmenten les valoracions col·lectives, mentre que no diu res de la determinació individualitzada de valor a conseqüència dels procediments d'inscripció mitjançant declaracions, comunicacions, sol·licituds, subsanacions de discrepàncies i inspecció cadastral. «Sensu contrario» podem entendre que, en els casos en què la valoració no sigui mitjançant procediments de valoració col·lectiva, caldrà notificar l'alta, d'acord amb l'article 124 de la Llei General Tributària (LGT d'ara en endavant).

VII. Meritament

El nou article 76 de la LHL realitza una remissió a la normativa cadastral per determinar l'efectivitat d'aquelles alteracions en les que s'ha produït una nova valoració. En concret aquesta normativa estableix el següent:

a) Els fets, actes o negocis objecte de declaració o comunicació tindran efectivitat en el meritament d'aquest impost immediatament posterior al moment en què es produeixin

efectes cadastrals. Segons l'apartat 6 de l'article 5 de la LC, els actes dictats a conseqüència dels procediments d'incorporació mitjançant declaracions, comunicacions i sol·licituds, es notificaran d'acord amb la Llei 230/1963 i tindran efectivitat el dia següent a aquell en què es produïren els fets, actes o negocis que originin la incorporació o modificació cadastral, amb independència del moment en què es notifiquin.

b) L'efectivitat de les inscripcions cadastrals resultants dels procediments de valoració col·lectiva i de determinació de valor cadastral dels béns immobles de característiques especials coincidirà amb la prevista en les normes reguladores del cadastre immobiliari. En aquest sentit l'article 11 de la LC, pel que fa als procediments de valoració col·lectiva de caràcter general i parcial, estableix que els acords que contenen aquesta valoració tindran efectivitat el dia primer de gener de l'any següent en què es produeixi la seva notificació.

En canvi, en els procediments simplificats de valoració col·lectiva, l'article 12 de la LC estableix que tindran efectivitat el dia primer de gener de l'any següent en què va tenir lloc la modificació del planejament que originin aquest procediment, amb independència del moment en què s'iniciï el procediment i es produeixi la notificació de la resolució.

VIII. Gestió del tribut

D'acord amb l'article 78.5 de la LHL, l'impost es gestiona a partir de la informació continguda al Padró cadastral elaborat per la DGC, es formarà separatament per a cada tipus de bé immoble i serà lliurat a les entitats gestores abans del

primer de març, eliminant-se la necessitat d'exposar el Padró. Amb aquesta finalitat el BOE número 13 de 15 de gener de 2003, publica la Resolució de 2 de gener de 2003, de la DGC, per la que s'aprova la forma de remissió, l'estructura, el contingut i el format informàtic del fitxer del padró cadastral.

Amb la finalitat de simplificar el règim de declaracions obligatòries dels subjectes passius, la LC estableix la possibilitat que els ajuntaments mitjançant la seva OF, s'obliguin a posar en coneixement del Cadastre immobiliari els fets, actes o negocis susceptibles de generar una alta, baixa o modificació cadastral, derivats d'actuacions per les que s'hagi atorgat la corresponent llicència o autorització municipal, en els termes i condicions que es determinin per la DGC.

IX Creació d'un nou ingrés de dret públic

Es crea un recàrrec sobre l'IBI, aplicable als béns immobles d'ús residencial que es trobin desocupats amb caràcter permanent, que consistirà en una recàrrec de fins el 50% de la quota líquida de l'Impost sobre béns immobles. Si els ajuntaments acorden la seva ordenació, aquest ingrés de dret públic merita el 31 de desembre, liquidant-se anualment, un cop constatada la desocupació del Bé immoble. Cal tenir present que, per desplegar aquesta previsió, és necessari un desenvolupament reglamentari.

Es crea un nou ingrés de dret públic: el recàrrec sobre béns immobles d'ús residencial desocupats amb caràcter permanent.

X. Clàusula de garantia final

El nou article 78 de la LHL estableix la garantia final en relació a que les entitats locals supramunicipals estaran obligades a exercir les competències de gestió del tribut si els ajuntaments ho sol·liciten.

IMPOST SOBRE ACTIVITATS ECONÒMIQUES

La Llei 51/2002, de 27 de desembre, de reforma de la Llei 39/1988, de 28 de desembre, Reguladora de les Hisendes Locals, ha suposat una profunda modificació de l'Impost sobre Activitats Econòmiques que afecta tant als aspectes formals com als substantius del Tribut. Aquesta reforma provocarà, amb tota seguretat, una pèrdua de recaptació per part dels ens locals exactors que el legislador tracta de compensar a través d'una modificació en el règim de participació dels ens locals en els tributs de l'Estat.

I. Modificacions formals

a) Es mantenen els deures de declaració per als subjectes amb exempció de caràcter pregat (totes les persones naturals, les persones jurídiques i ens de l'article 33 LGT amb una xifra neta de negocis superior al 1.000.000 EUR...), segons es desprèn de l'article 83.2 "sensu contrario" de la LHL.

b) Aquelles entitats locals que tenen delegada la gestió censal del Tribut, si estan interessades en mantenir aquesta competència, hauran de sol·licitar, abans del dia 15 d'abril

Els subjectes passius continuen obligats a realitzar les declaracions d'alta, baixa o modificació d'activitat.

del 2003, que novament se'ls hi delegui la mateixa (Disposició transitòria dotzena).

c) El període d'adaptació de l'ordenança fiscal de l'IAE a les modificacions introduïdes per la Llei 51/2002 finalitza l'1 d'abril del 2003 (disposició transitòria cinquena).

II. Modificacions substancials

S'amplien les exempcions del Tribut, a través de nova redacció de l'article 83 de la LHL:

a) S'estén l'exempció objectiva a tot tipus d'organisme autònom, quan fins ara només s'aplicava als de caràcter administratiu.

b) Els dos primers períodes impositius de l'Impost estan exempts, sempre i quan l'activitat no s'hagi desenvolupat sota una altra titularitat, el qual exclou exempcionar els traspassos de negocis.

c) Estan exemptes les persones físiques, sigui quina sigui l'activitat que desenvolupin, sigui quina sigui la seva facturació.

d) Estan exemptes els subjectes passius de l'Impost de Societats (persones jurídiques, societats agràries de transformació...), les societats civils i les entitats de l'article 33 de la LGT que tinguin un import net de la xifra de negocis inferior a 1.000.000 EUR.

S'elimina del còmput del tribut l'element obrer, si bé continuarà exigint-se en el moment de confeccionar la declaració d'alta al tribut (Disposició addicional quarta, lletra a).

L'element superfície destinat a l'lar d'infants i activitats socio-culturals del personal del subjecte passiu, no solament no es

computarà, sinó que minorarà la superfície dels elements destinats directament a l'activitat gravada. Aquesta superfície deduïble no podrà excedir del 10 per 100 de la superfície computable de l'activitat gravada.

Es creen noves bonificacions sobre la quota municipal, totes elles potestatives, amb efectes a partir de l'1 de gener de 2004 (Disposició addicional 8.1r de la Llei 51/2002):

a) Per creació d'ocupació.

b) Per utilització d'energies renovables.

c) Per rendiments negatius o inferiors als assenyalats a l'Ordenança fiscal.

S'aplica un coeficient de ponderació—article 87 de la LHL—sobre les quotes mínimes municipals, provincials o nacionals en funció d'un escalat segons la xifra neta de negocis del subjecte passiu (des de l'1,29 si aquesta xifra neta de negocis és de fins a 5.000.000 EUR, fins 1,35 si supera els 100.000.000 EUR).

Es refon el coeficient municipal i l'índex de situació en un únic coeficient de situació, d'entre el 0,4 i el 3,8, en funció de la situació física del local on s'exerceix l'activitat—article 88 de la LHL—.

A les activitats iniciades al 2002 se'ls aplica el coeficient menor de l'article 87 de la LHL.

III. Compensació

En vista de la pèrdua d'ingressos que la modificació legislativa suposa, el legislador ha previst una compensació als ens locals (Disposició Addicional desena de la Llei).

Aquesta compensació serà la diferència entre la recaptació líquida de l'exercici 2003 i la del 2000, entenent com a recaptació líquida tant la recaptació de l'exercici corrent com la dels tancats. Sobre l'anterior xifra s'hauran d'efectuar els següents ajustaments:

a) En la recaptació líquida (s'entén que tant la del 2000 com la del 2003) no es tindran en compte les modificacions de coeficients, índexs i recàrrecs que han entrat en vigor amb posterioritat a l'1 de gener de 1999 o aquells coeficients del nou article 88 de la LHL inferiors als resultants de multiplicar els coeficients i índexs aprovats abans de l'1 de gener de 1999.

b) La recaptació líquida del 2003 no inclourà la distribució de la quota nacional del recaptat per l'epígraf 761.2.

La quantitat resultant, a la qual se li restarà la recaptació líquida del 2003 per la quota nacional de l'epígraf 761.2, es consolidarà dintre del model de participació de les entitats locals en els tributs de l'Estat a partir de l'exercici 2004.

Es preveu que l'Estat lliuri als ens locals bestretes a compte d'aquesta xifra en el darrer trimestre del 2003.

L'interventor de l'ens local o l'òrgan competent de l'ens que realitzi la recaptació (BASE) certificarà els imports a compensar per l'Estat. El Ministerio de Hacienda basant-se en aquests certificats procedirà a calcular la compensació definitiva.

Els municipis estan davant del dilema d'incrementar el coeficient de l'article 88 de la LHL, per tal de no veure disminuïts els seus ingressos derivats de la recaptació de l'IAE respecte

als de l'exercici 2002 o bé de no fer-ho.

IMPOST SOBRE VEHICLES DE TRACCIÓ MECÀNICA

La modificació es concreta en els següents aspectes:

I. Modificacions en matèria de Beneficis fiscals

S'augmenta l'abast de dos supòsits d'exempció.

a) Les ambulàncies. Fins al moment només estava exempta la Creu Roja i ara, qualsevol vehicle destinat a l'assistència sanitària o al trasllat de ferits o malalts (no és rogat).

b) Els vehicles a nom de minusvàlids. Ha desaparegut el requisit de l'adaptació, tant pels conduïts per ells com pels destinats al seu transport. La redacció encara no és òptima ja que, a banda de la possible vulneració dels principis d'igualtat i proporcionalitat, es diu que es destini "para su uso exclusivo" i estigui matriculat a nom del minusvàlid.

c) S'augmenten fins el 75% de la quota, els beneficis potestatsius en funció del carburant i tipus de motor que fins ara podien arribar fins al 50%.

II. Modificacions en relació als tipus de gravamen

En la mateixa línia de la resta d'impostos locals, s'homogeneïtza el coeficient màxim per tots els municipis amb independència de la seva població.

IMPOST DE CONSTRUCCIONS, INSTAL·LACIONS I OBRES

I. Modificacions en relació als subjectes passius

Es realitza una correcció tècnica, ja que l'anterior redacció

Si els ajuntaments estan interessats en mantenir la gestió censal del tribut, ho hauran de sol·licitar abans del dia 15 d'abril de 2003.

oferia algun problema interpretatiu. Ara la LHL estableix que són contribuents els amos de les construccions, instal·lacions i obres, siguin o no propietaris, definint-se a continuació el concepte d'amo, com aquell que soporta el cost de l'obra, sigui o no propietari.

Si el que soporta el cost (amo de l'obra) no realitza l'obra, serà substituït el qui sol·licita la llicència o qui realitzi les construccions (sense llicència), incloent-se expressament la possibilitat del substituït d'exigir al contribuent l'import de la quota.

II. La base imposable

S'ha incorporat al text de la LHL la interpretació que la Jurisprudència havia realitzat d'aquest concepte. Ara es diu que la base imposable és el cost d'execució material, donat que el concepte de cost real i efectiu ja havia estat prou adoctrinada per la Jurisprudència. Es fa una exclusió expressa dels honoraris professionals i del benefici empresarial del contractista.

III. Modificacions en matèria de tipus impositiu

S'homogeneïtza en un sostre únic del 4%.

IV. Modificacions en matèria de bonificacions

S'incorporen nous beneficis fiscals que seran potestats pels ajuntaments:

- a) Per aquelles construccions que incorporin sistemes d'estalvi d'energia, fins el 95% de la quota.
- b) Per obres d'infraestructura de participació privada, fins el 50 % de la quota.
- c) Per habitatges de protecció oficial, fins el 50% de la quota.
- d) Per obres que facilitin l'accés i habitabilitat per discapacitats, fins el 90% de la quota.

V. Modificacions en matèria de gestió

a) Es pot establir un sistema de gestió conjunta amb la taxa.

b) No sabem com es coordina quan la taxa té una ingressa previ a la sol·licitud i aquest tribut merita a l'inici de les obres, que es pot avançar per liquidació provisional a la concessió de la llicència.

IMPOST INCREMENT DEL VALOR DELS TERRENYS DE NATURALESA URBANA

I. Modificacions en matèria de determinació del fet imposable

Com a nota més destacada s'inclou la transmissió de BI de característiques especials, per la qual cosa potser canviarà la denominació del tribut.

II. Modificacions basades en correccions tècniques

Incorporació de correccions llargament sol·licitades per la doctrina, com són:

- a) No subjecció de les aportacions de cònjuges a la societat de guanys.
- b) No subjecció de les transmissions a cònjuges i fills en compliment de sentències de nul·litat, separació o divorci o en pagament dels seus havers comuns.

III. Modificacions en matèria d'exempcions

S'amplien les exempcions a qualsevol Organisme Autònom, mentre que l'anterior redacció només declarava exempts els organismes administratius.

IV. Modificacions en matèria de determinació de la base imposable

Reducció legal. S'estableix la garantia que la base liquidable obtinguda per l'aplicació de la reducció legal no podrà ser inferior al valor cadastral del terreny d'abans de la revisió cadastral, la qual cosa obligarà a tenir en compte en cada li-

quidació per aquest impost, els valors anteriors i posteriors a les valoracions col·lectives generals (revisions), de tal manera que només s'aplicarà el nou valor reduït, si aquest es superior al valor previ a la valoració col·lectiva. En cas contrari caldrà aplicar el valor anterior.

VI. Modificacions en matèria de quota tributària

S'han eliminat els trams de població per a determinar el sostre màxim, tant en la determinació dels percentatges, com en la determinació de tipus.

RÈGIM DE PARTICIPACIÓ EN ELS TRIBUTS DE L'ESTAT

A partir de l'any 2004 es modifica el sistema de participació.

Pel que fa a la regulació substantiva, el règim que s'implanta crea dos sistemes:

I. Règim aplicable als grans municipis.

Aquest règim serà aplicable als municipis que reuneixin algun dels següents requisits:

- a) Ser capital de província o de CCAA uniprovincial.
- b) Tenir una població igual o superior a 75.000 habitants.

Per aquests municipis el sistema es construeix sota dues aportacions:

a) Cessió de tributs. Cessió del rendiment de determinats tributs:

- 1,6875 per 100 de l'IRPF.
- 1,7897 per 100 de l'IVA.
- 2,0454 per 100 de determinats impostos especials.

b) Participació dels municipis en els tributs de l'Estat que són beneficiaris de la cessió de tributs en els tributs de l'Estat.

- Aquesta s'articula mitjançant la creació dels Fons Complementari de Finançament.

II. Participació de la resta de municipis en els tributs de l'Estat

a) Participació en un model similar al model anterior, suprimint-se el criteri del nombre de places escolars.

b) Participació addicional dels municipis turístics, que només seran aquells que compleixin dues condicions:

- Població superior a 20.000 habitants.
- Nombre de segones residències superior al de primeres.

Pel que fa a l'any 2003, es crea una compensació a les entitats locals per la minva d'ingressos generada a partir de la reforma de l'IAE.

La Disposició addicional desena de la Llei 51/2002, de 27 de desembre, regula la compensació que rebran les entitats locals per la pèrdua de recaptació per l'IAE l'any 2003. Aquest import serà la diferència entre la recaptació líquida de l'any 2003 per l'IAE i la recaptació líquida de l'any 2000, per aquest mateix impost, tenint en compte tant la recaptació de l'exercici corrent com els exercicis tancats.

Diu la norma que en la recaptació líquida, no s'inclourà la derivada de les modificacions incloses a les OF aprovades després de l'ú de gener de 1999. Tampoc inclourà el resultat del nou epígraf sobre telefonia mòbil. L'import serà minorat en la recaptació líquida resultant de l'epígraf sobre telefonia mòbil. Finalment aquest import es consolidarà en el model de participació de tributs.

Als efectes de liquidació d'aquesta compensació, s'estableix que es realitzaran d'ofici pel Ministeri d'Hisenda, bestretes dintre del darrer trimestre de l'any 2003, amb caràcter de bestretes a compte i que durant l'any 2004 el Ministeri, d'acord amb els certificats tramessos per l'entitat local, procedirà al càlcul de la liquidació definitiva.

àmbit de **TURISME**

L'ORDENACIÓ DE L'ACTIVITAT TURÍSTICA AL MUNICIPI: UN CAS DE MARCADA TRANSVERSABILITAT

I Joaquim Queralt i Basterra

Cap de l'Àrea de Turisme i Projecció Exterior de l'Ajuntament de Montblanc

DES DE L'ANY 2000 L'AJUNTAMENT DE MONTBLANC HA LIDERAT UN IMPORTANT DESENVOLUPAMENT TURÍSTIC ADREÇAT A TRANSFORMAR LA CAPITAL DE LA CONCA DE BARBERÀ EN UN MUNICIPI TURÍSTIC, AMB L'OBJECTIU DE QUE AQUESTA ACTIVITAT ECONÒMICA DEIXI DE SER SECUNDÀRIA I PASSI A SER UNA ALTERNATIVA DE TREBALL A LA INDÚSTRIA.

DOS ANYS DESPRÉS ES COMENCEN A RECOLLIR ELS PRIMERS FRUITS D'AQUESTA TASCA. ES POT DIR QUE LA FASE PRÈVIA DE CONSOLIDACIÓ ESTÀ ACABADA I ARA COMENÇA LA DIFÍCIL TASCA DE POSICIONAR EL PRODUCTE MONTBLANC MEDIEVAL EN UN MERCAT TAN COMPETITIU COM ÉS EL TURÍSTIC.

L'EXEMPLE DE MONTBLANC, MALGRAT LES ESPECIFICITATS LÒGIQUES I ALGUNES IMPERFECCIONS, POT SERVIR D'ORIENTACIÓ PER A ALTRES MUNICIPIS AMB POTENCIAL TURÍSTIC ENCARA DESAPROFITAT.

L'any 2000 l'Ajuntament de Montblanc va crear l'Àrea de Turisme i Projecció Exterior, una àrea tècnica que sorgia com a conseqüència del Pla de Desenvolupament Turístic realitzat des de la Regidoria de Turisme i Projecció Exterior. Un pla que analitzava la situació turística del moment, en feia una diagnosi i suggeria propostes d'actuació per començar a eliminar mancances.

S'ha de destacar positivament el fet que, l'Ajuntament de Montblanc considerés el turisme un element de gestió municipal important i per primera vegada se li donés un tractament específic, tant polític com tècnic.

En absència d'un Patronat de Turisme Municipal o d'una estratègia de desenvolupament turístic, l'Ajuntament de Montblanc assumí el paper de lideratge en allò que havia de ser transformació de la vila, des del punt de vista turístic.

Era tanta la feina a fer, que en alguns moments, podia semblar que es començava la casa per la teulada. Dos anys més tard, es pot afirmar amb prou seguretat, que el que s'ha estat fent no són més que els fonaments del que pot arribar a ser una casa sòlida.

Fa dos anys, com dècades abans ja succeïa, Montblanc comptava amb uns recursos turístics de primer ordre: monumentals, naturals, culturals, festius, artesanals, gastronòmics, etc. Aquest és el gran avantatge de Montblanc: un dels conjunts monumentals medievals més atractius de Catalunya, una de les portes naturals de les muntanyes de Prades, la Setmana Medieval de Sant Jordi, etc. El problema, la gran mancança, era que no s'articulaven com a únic producte turístic.

És aleshores quan neix la marca turística Montblanc Medieval, amb la voluntat d'aglutinar

L'EXPERIÈNCIA DE MONTBLANC,

tot allò que es pugui anomenar turístic: recursos, activitats econòmiques directes, indirectes i complementàries, esdeveniments, etc. La intenció era projectar la vila de Montblanc com un tot compacte format per múltiples atractius de qualitat adreçats a públics diversos (principalment el català, però conscients del gran potencial d'allotjament que ofereix tota la Costa Daurada).

Montblanc Medieval és allò que som i allò que volem ser; és tal com ens veuen, però també tal com ens agradaria que ens veiessin. És el present i a la vegada la projecció de futur. Responem a un tipus de turisme concret en constant creixement: el cultural, d'interior, de natura, de touring, gastronòmic, artesanal,.. i la marca turística ens ha de servir com a referent en tots aquests segments.

En aquests dos anys la marca s'ha anat consolidant en el mercat turístic i comença a ser reconeguda pels turistes. Però tal vegada el fet més remarcable

hagi estat la penetració en la població montblanquina, que l'ha feta seva: associacions i particulars la utilitzen pel prestigi i segell de qualitat que comporta.

En aquest període, Montblanc ha solucionat una sèrie d'importants problemes que impedièren la seva correcta projecció turística. A banda de la creació de l'Àrea de Turisme i Projecció Exterior i de la marca Montblanc Medieval, algunes de les accions realitzades han estat:

- Obertura d'una Oficina de Turisme, adscrita a la Xarxa d'Oficines de Turisme de Catalunya, situada estratègicament i que només tanca tres dies l'any.
- Edició de diversos opuscles de promoció turística en set idiomes i un llibre de prestigi, gràcies a una col·lecció fotogràfica de qualitat. (Es va obtenir el Premi Jordi Cartanyà 2000 de promoció turística d'interior que concedeix el Patronat de Turisme de la Diputació de Tarragona).

- Confecció d'una plana web turística.
- Participació activa a fires i mostres turístiques.
- Difusió de notícies per mitjàs turístics a diaris, revistes, ràdio i televisió.
- Campanyes de publicitat en premsa especialitzada, potenciant els atractius de la vila, les festes i els serveis turístics.
- Senyalització de la vila pensant en els visitants.
- Organització d'exposicions que han atret visitants a la vila, sobresortint la que es va fer al Palau Robert de Barcelona l'any 2001.
- Articulació d'un servei de guies turístics amb formació específica.

No se li escaparà a ningú que aquestes accions es venen fent

des de fa anys a molts municipis. La diferència és que són turístics i Montblanc no ho era. De fet, encara no ho és, però ara es pot afirmar que està a l'alçada de bona part de les poblacions amb atractius que han donat importància al sector turístic i que han treballat en aquest camp.

Podria dir-se que Montblanc era un indret d'un gran atractiu turístic que no es promocionava. Tenia unes grans mancances en màrqueting: el producte Montblanc no es venia del tot i en canvi era molt vendible. Així doncs, a finals del 2002 considerem que la fase inicial està gairebé finalitzada: el producte s'ha començat a estructurar al voltant d'una marca. I cal valorar que tot s'hagi fet en tan poc temps.

Per assolir els objectius de la fase inicial de desenvolupament turístic (aquests mínims

bàsics per començar a ser coneguts) i especialment, per a donar l'important pas qualitatiu que permetés convertir Montblanc en un destí de prestigi, el paper de l'Ajuntament no ha estat ni ha de ser el de protagonista absolut.

Es pot liderar un projecte, però la implicació de diferents agents és imprescindible. Un cop l'Ajuntament en la seva totalitat hagi assumit el seu rol en el desenvolupament turístic cal implicar el sector públic, el sector privat i la societat civil.

EL SECTOR PÚBLIC

Pel que fa al sector públic, l'Ajuntament ha estat realitzant contactes per permetre millorar el producte Montblanc Medieval, tant amb inversions, amb major promoció o amb intercanvis d'experiències. Cal incidir en la importància d'una bona sintonia i en el fet de compartir objectius amb la resta d'administracions.

Amb el Consell Comarcal de la Conca de Barberà s'ha arribat a acords en matèria de promoció, particularment en la participació a fires i mostres turístiques sota la marca Ruta del Cister, però també en la senyalització rural, edició i distribució d'opuscles, etc.

Amb el Patronat de Turisme de la Diputació de Tarragona, hi ha un estret treball en temes de promoció, sempre sota la marca Costa Daurada, sigui participant en fires i mostres turístiques, com en l'edició de material gràfic, publicitat, plana web, fam-trips i press-trips, cursos, assessorament, etc.

Amb la Direcció General de Turisme de la Generalitat de Catalunya s'acaba d'iniciar un Pla de Foment de Turisme, que permetrà realitzar una sèrie d'inversions imprescindibles per estructurar millor el producte turístic de qualitat que es desitja. L'aportació de 240.000 euros en dos anys farà possibles projectes, que a un municipi com Montblanc, se li haurien fet impensables fa uns anys i que l'ajudaran a projectar-se com a destí de qualitat.

I amb la Secretarí General de Turismo del Ministerio de Economía també s'ha començat un engrescador pla anomenat Municipi Turístic Sostenible, una eina que ha de servir per assegurar que el desenvolupament turístic de Montblanc serà respectuós amb el seu entorn, no se sobredimensionarà, i permetrà deixar a les generacions futures un municipi amb la riquesa mediambiental que es va rebre. A la vegada es millo-

rarà la gestió municipal i des del punt de vista de la promoció es comptarà amb un nou element de qualitat.

A nivell de la Unió Europea també s'han iniciat gestions. Montblanc treballa amb poblacions europees amb les que hi ha vincles concrets: monumentalitat, representacions històriques, la figura de Sant Jordi, etc. Es busca un profit recíproc, encaminat a obtenir fons europeus que permetin lligar rutes temàtiques transnacionals.

EL SECTOR PRIVAT

El turisme ajuda a enriquir culturalment, relaciona persones, però bàsicament crea riquesa. I en el cas de Montblanc dóna feina a molta gent. Però s'ha de pensar que encara se'n pot donar a molta

més. Per això cal invertir i, amb el temps, es recolliran els fruits. És fonamental la implicació directa de tots aquells que viuen el turisme en primera persona. De tots aquells, l'ingrés principal dels quals, prové del turisme: empresaris del sector de l'allotjament, de la restauració, dels bars i cafeteries, comerciants i botiguers, artesans, elaboradors de productes típics,... En definitiva, prestadors de serveis turístics sense la participació dels quals, Montblanc només seria un indret bonic on passejar.

A ells cal demanar-los noves inversions, més sensibilitat pels aspectes qualitatius i una major participació en la política turística del municipi, tal vegada amb la creació, en un futur indeterminat, d'un Patronat de Turisme.

LA SOCIETAT CIVIL

La societat civil també cal que s'involucri. Ho ha aconseguit fent-se seva la marca Montblanc Medieval i ho fa, a través del ric teixit associatiu, organitzant festes i actes que atrauen milers de visitants al llarg de l'any. Ara cal un major esforç per fer partícips les associacions en la política turística de la vila i que l'Ajuntament s'impliqui en aquells aspectes de les festes que evidencien mancances i que ajudi a resoldre'ls.

EN CLAU DE FUTUR

Montblanc ha de deixar de ser un lloc d'excursió, una població on els turistes hi passen unes hores, en els millors dels casos hi mengen, i marxen. Montblanc ha de passar a ser un lloc d'estada, el punt d'origen d'excursions pels voltants (a la muntanya, a la Conca de Barberà, a la Ruta

del Cister o cap a la resta de la Costa Daurada).

Montblanc ha d'arribar a tenir prou oferta per a què el turista tingui sempre activitats per fer i que quan torni al seu lloc d'origen les pugui explicar amb joia i recomani l'estada a Montblanc a amics i familiars.

No serà fàcil aquest canvi de concepte: de lloc de pas a lloc d'estada. Cal més allotjament, calen més serveis complementaris, cal sensibilitzar els ciutadans de la importància del turisme a casa nostra, cal preocupar-se de la qualitat mediambiental, de la qualitat de servei, de la qualitat del producte Montblanc Medieval. Un producte turístic amb marca que, com s'ha explicat, el conformen tots: sector públic, sector privat i societat civil.

Cal incidir en aquest terme: producte turístic amb marca.

Això significa que s'ha assumit que el producte s'ha de comercialitzar, s'ha de posicionar en el mercat i que els futurs turistes l'han d'adquirir. Uns turistes cada cop més exigents, que cada vegada més, busquen qualitat i bon servei per damunt del preu.

Pensem-hi bé. Cal que el producte sigui bo i per a aconseguir-ho Montblanc encara ha de fer un pas endavant. Millor dit: ha de fer un salt.

Una nova etapa ha començat. El Pla de Foment de Tu-

risme i el Projecte Municipal Turístic Sostenible poden ajudar a articular un producte de més qualitat, a més a més damunt la taula, hi ha projectes privats engrescadors. Montblanc ja s'ha convertit en un referent turístic a l'interior de la Costa Daurada.

En definitiva, es pot dir que Montblanc, té posats els fonaments per a esdevenir un destí turístic de prestigi. Ara falta aconseguir-ho i la tasca, tot i que il·lusionant, no serà senzilla.

àmbit **ECONÒMIC**

RENDICIÓ DE COMPTES DE LA SOCIETAT MERCANTIL ENTITAT LOCAL

I Josep M. Grau Monné

Adjunt a la Secretaria General del Grup Sagessa

1. INTRODUCCIÓ

Els comptes de la societat mercantil de capital íntegre d'una entitat local segueixen un "iter" entre la legislació mercantil i la de règim local.

Les societats mercantils en el capital de les quals, les entitats locals hi tinguin participació total o majoritària, es troben també sotmeses al règim de comptabilitat pública, sens perjudici que s'adaptin a les disposicions del Codi de comerç, a la resta de la legislació mercantil i al Pla general de comptabilitat vigent per a les empreses espanyoles. (Art. 181.2 de la LLRHL, així mateix, queda reflectit en l'art. 224.3 ROAS).

Correspon a la intervenció, la inspecció de la comptabilitat de les societats mercantils dependents de l'entitat locals, d'acord amb els procediments que el ple estableixi. (art. 185.2 LLRHL).

La funció interventora i les de control financer i d'eficàcia de la societat, es realitzen d'acord amb el que preveu la legisla-

ció reguladora de les hisendes locals i les normes mercantils aplicables. (art. 223.2 ROAS).

2. ELS COMPTES DE LA SOCIETAT MERCANTIL

El tractament dels comptes anuals de les societats anònimes està regulat al capítol VIIè. (articles 171 a 222) del Text Refós de la Llei de Societats Anònimes, de 22 de desembre de 1989 i els de les societats de responsabilitat limitada al capítol VII è. (articles 84 a 86) de la Llei de Societats de Responsabilitat Limitada, de 23 de març de 1995 que en el seu article 84 declara: " En tot allò no previst en aquesta llei serà d'aplicació a les societats de responsabilitat limitada el que s'estableix en el capítol VII i de la Llei de Societats Anònimes".

2.1 Formulació

Al tancament de l'exercici, l'empresari haurà de formular el comptes anuals de la seva empresa, que comprendran el balanç, el compte de pèrdues i guanys i la memòria. (Art. 34 C de c. i 172 LLSA).

Els comptes anuals han de ser formulats pels administradors de la societat en el termini màxim de 3 mesos, a comptar des del tancament de l'exercici social, acompanyats d'un informe de gestió i de la proposta d'aplicació del resultat. (art. 171 LLSA).

Els comptes anuals i l'informe de gestió estaran signats per tots els administradors i si falta la signatura d'algun d'ells, es farà expressa indicació de la causa, a cadascun dels documents que falta. (art. 37 Codi de c. i art, 171 LLSA).

2.2 Verificació

Els comptes anuals i l'informe de gestió hauran d'ésser revisats per auditors de comptes. S'exceptua d'aquesta obligació a les societats que puguin presentar balanç abreujat. (art. 203 LLSA).

2.3 Auditors de Comptes

Serán nomenats per la Junta General d'Accionistes abans que finalitzi l'exercici a auditar, per un període de temps determinat inicialment, que no podrà ésser inferior a tres anys ni superior a nou, a comptar des del primer exercici a auditar. Podent ésser reelegits per la Junta General anualment una vegada hagi finalitzat el període inicial. (art. 204 LLSA i arts. 350 a 364 RRM).

El termini màxim de què disposen els auditors per presentar el seu informe és d'un mes a partir del moment en que els siguin lliurats els comptes signats pels administradors. I si a conseqüència de l'informe, els administradors es veiessin obligats a alterar els comptes anuals, els auditors hauran d'ampliar el seu informe amb els canvis produïts. (art. 210 LLSA).

NTIL DE CAPITAL ÍNTEGRE D'UNA

2.4 Junta General d'Accionistes

Els comptes anuals, acompanyats de l'informe dels auditors hauran de ser sotmesos al coneixement i a l'aprovació, si s'escau, de la Junta General Ordinària d'accionistes, que es reunirà necessàriament dins els 6 primers mesos de cada exercici social. (art. 95 LLSA).

La Junta és lliure i sobirana en ordre a l'aprovació o no dels comptes anuals, i en cas d'aprovació, haurà de resoldre també "sobre l'aplicació del resultat de l'exercici d'acord amb el balanç aprovat. (art. 213.1 LLSA).

2.5 Dipòsit al Registre Mercantil

Dins del mes següent a l'aprovació dels comptes anuals, es presentarà pel seu dipòsit en el Registre Mercantil del domicili social, una certificació dels acords de la junta general d'aprovació dels comptes anuals i d'aplicació de resultats, adjuntant un exemplar de cadascun dels comptes, de l'informe de gestió, de l'informe dels auditors i, si s'escau, dels negocis sobre accions pròpies. Si algun dels comptes anuals s'hagués formulat en forma

abreujada es farà constar així a la certificació, indicant la causa. (art. 218 LLSA i 365 a 367 RRM).

2.6 Qualificació registral i inscripció del dipòsit

El Registrador qualificarà, en els 15 dies següents si els documents presentats són els exigits per la llei, si estan degudament aprovats per la Junta General i si consten les preceptives signatures. Si no hi troba defectes, es tindrà per efectuat el dipòsit, practicant el corresponent assentament en el llibre de dipòsit de comptes i en el full corresponent a la societat dipositant. En cas contrari, procedirà conforme al que estableix respecte als títols defectuosos. (art. 219.1 LLSA i 368 RRM).

El Registre Mercantil haurà de conservar els documents dipositats durant el termini de 6 anys, en què qualsevol persona podrà obtenir informació de tots els documents dipositats (art. 219.2 i 220 LLSA).

2.7 Publicació del dipòsit

Els Registradors remetran mensualment al Registre Cen-

tral una relació de les societats que hagin complert l'obligació del dipòsit dels comptes anuals i el Butlletí Oficial del Registre Mercantil publicarà l'anunci d'aquestes societats. (art. 220 LLSA i 370 RRM).

3. EL COMPTE GENERAL DE LES ENTITATS LOCALS

Les entitats locals, en acabar l'exercici pressupostari, han de formar el compte general, que ha de posar de manifest la gestió realitzada en els aspectes econòmic, financer, patrimonial i pressupostari. (art. 189 LLRHL).

El compte general ha d'integrar els de les societats mercantils de capital íntegrament propietat de l'entitat, que s'han d'elaborar d'acord amb la normativa mercantil. (art. 190.1. c) i 3 LLRHL).

3.1 Rendició d'estats i comptes anuals

Els comptes de les societats mercantils de capital íntegre de l'Entitat Local, retuts i proposats inicialment pels seus òrgans competents, seran remesos a l'Entitat Local abans del dia 15 de maig de l'exercici següent al que correspongui. (art. 193.1 LLRHL).

El Consell d'Administració de la societat ha de lliurar a l'Entitat Local els comptes, deguda-

ment auditats, si s'escau, abans del dia 15 de maig de l'exercici següent al que correspongui.

3.2 Formació del compte general

La formació del compte general correspon a la Intervenció de l'Entitat Local. (art. 193.2 LLRHL).

3.3 Comissió Especial de Comptes

Els comptes anuals de la Corporació juntament amb els justificants i antecedents se sotmetran abans del 1 de juny a informe de la Comissió Especial de Comptes de l'Entitat Local (art. 116 LLRBRL i 193.2 LLRHL i 98.1 LLMRLC).

Els comptes generals i la documentació complementària han d'ésser a disposició dels membres de la comissió, perquè els puguin examinar i consultar, com a mínim 15 dies abans de la primera de les reunions. (art. 98.3 LLMRLC).

La comissió està formada per membres de tots els grups polítics integrants de la corporació. El nombre de membres és proporcional a la seva representativitat en l'ajuntament o igual per a cada grup. En aquest últim cas s'aplica el sistema de vot ponderat. (art. 116 LLRBRL, art. 193.2 LLRBRL i art. 56.3 LLMRLC).

catàleg de serveis

Serveis que ofereix el SAM a l'àmbit

Agricultura i Medi Ambient

- Elaboració d'Agendes 21 locals i redacció de Plans d'Acció Local per a la Sostenibilitat.
- Suport als ajuntament per a la redacció i execució dels projectes derivats de les Agendes 21.
- Redacció de projectes i direcció d'obra de projectes mediambientals innovadors i sostenibles.
- Assessorament als municipis per a l'elaboració de bases de contractació, selecció, seguiment dels treballs, avaluació, etc. en matèria d'agricultura i medi ambient.
- Assessorament tècnic i legal en matèria mediambiental.
- Elaboració de treballs d'avaluació de l'impacte ambiental.
- Direcció ambiental en obres públiques.
- Educació ambiental.
- Assessorament als ajuntament en matèria de bones pràctiques ambientals.
- Valoració del sòl no urbanitzable per a expropiacions (confecció dels preus justos, fulls d'apreuament, participació en el Jurat d'Expropiació de Catalunya).
- Participació en les Juntes Pericials del Cadastre de Rústica dels ajuntaments.
- Plans de prevenció d'incendis.

DIPUTACIÓ DE
TARRAGONA